

ÀMBIT LINGÜÍSTIC

LLENGUA CATALANA I LITERATURA (matèria comuna)
LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA (matèria comuna)
LLENGÜES ESTRANGERES (matèria comuna)
LLATÍ (matèria optativa de 4t)

LLENGUA CATALANA I LITERATURA (matèria comuna)
LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA (matèria comuna)

COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA

La competència comunicativa i lingüística, entesa de manera genèrica, és l'habilitat per expressar i interpretar conceptes, pensaments, sentiments, fets i opinions de forma oral i escrita (escoltar, parlar, llegir i escriure), i per interactuar lingüísticament d'una manera adequada i creativa en tots els possibles contextos socials i culturals, com l'educació i la formació, la vida privada i professional, i l'oci.

Per poder comunicar-se a través de la llengua, una persona ha de tenir coneixements de les funcions del llenguatge, el lèxic i la gramàtica funcional. Això comporta ser conscient dels principals tipus d'interacció verbal, de l'existència de textos literaris i no literaris, de les principals característiques dels diferents estils i registres de la llengua i de la diversitat del llenguatge, i de la comunicació en funció del context. Les persones han de tenir les capacitats necessàries per comunicar-se de forma oral i escrita en múltiples situacions comunicatives i per controlar i adaptar la seva pròpia comunicació als requisits de la situació. Aquesta competència inclou, així mateix, les habilitats que permeten distingir i utilitzar diferents gèneres textuais, cercar, recopilar i processar informació, utilitzar eines d'ajuda i formular i expressar les pròpies idees i coneixements, orals i escrits, d'una manera convincent i adequada al context. Una actitud positiva pel que fa a la comunicació en la llengua pròpia comporta la disposició al diàleg crític i constructiu, l'apreciació de les qualitats estètiques i la voluntat de dominar-les, i l'interès per la interacció amb altres persones. Això implica ser conscient de la repercussió que la llengua pot tenir en els altres i la necessitat de comprendre i utilitzar la llengua de manera positiva i socialment responsable.

Les diferents competències que componen l'àmbit de llengua i literatura, pel que fa a les llengües oficials, s'agrupen en les següents dimensions: la dimensió de comprensió lectora, la dimensió d'expressió escrita, la dimensió de comunicació oral, la dimensió literària i la dimensió actitudinal i plurilingüe.

Quant a les tres primeres, formen part del procés comunicatiu en tant que comporten comprendre textos escrits, expressar-se mitjançant textos escrits i comunicar-se de manera oral, tant individualment com en interaccions orals planificades o espontànies. La dimensió literària implica una educació literària fonamentada en la lectura, el coneixement, el raonament crític i la creativitat. La dimensió actitudinal i plurilingüe planteja tres competències que afecten respectivament la lectura i l'escriptura, la interacció oral —aquestes dues des d'un vessant actitudinal—, i el respecte a la diversitat lingüística i cultural —aquesta des d'un vessant plurilingüe.

L'aprenentatge de les llengües catalana i castellana ha de servir com a base per a l'adquisició d'altres llengües, en un context plurilingüe i intercultural. Aquest fet facilitarà el tractament integrat de llengües en els centres escolars.

Els continguts s'organitzen seguint les dimensions anteriors amb dues diferències. D'una banda, s'afegeix un bloc de coneixement de la llengua, comú a la resta de les dimensions, ja que aquest coneixement no és una finalitat en si mateix, sinó un instrument que permet desenvolupar les altres competències. També es concreta un altre bloc referit a la dimensió actitudinal i plurilingüe.

La dimensió comunicativa de l'àmbit lingüístic es relaciona directament amb els llenguatges audiovisuals que impregnen la vida quotidiana de la nostra societat, a través de les tecnologies de la comunicació i els suports digitals en plataformes multimèdia. Per aquest motiu, a l'hora d'abordar la competència comunicativa, cal tenir en compte també les característiques que configuren els llenguatges audiovisuals.

En la societat del coneixement, la digitalització comporta canvis a totes les etapes de l'aprenentatge: des de la capacitat d'utilitzar amb autonomia i de manera eficaç i eficient els diversos dispositius digitals i les aplicacions que s'hi puguin incorporar fins a la cerca i el tractament de la informació, la generació de nou coneixement (personal) i la seva transmissió. En tant que el coneixement es construeix a partir de la interacció amb l'entorn, les competències digitals s'han de considerar com a agents actius dels aprenentatges, ja que faciliten aquesta interacció.

En aquest sentit, cal entendre les competències digitals com a competències transversals que han de contribuir a la millora global de tots els aprenentatges, al desenvolupament d'actituds responsables i adequades en relació amb la identitat digital i a l'aprenentatge al llarg de la vida.

Les competències digitals es concreten en alguns continguts clau (CCD) que s'afegeixen als vint-i-tres continguts clau de les competències de l'àmbit lingüístic de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura (CC). També estan presents en l'avaluació de les diferents dimensions.

Dimensió comprensió lectora

La comprensió lectora és la capacitat de construir significat a partir dels processos de lectura, per tal d'assolir objectius personals, desenvolupar el propi coneixement i potenciar-lo, així com també per participar en la societat.

Té importància l'ús continuat de la biblioteca i de la mediateca, amb mitjans tecnològics i de comunicació, així com l'adequació progressiva de la manera de llegir textos de nivell de complexitat cada vegada més gran i de tipologia i funcionalitat diversa, en diferents suports (paper, digital) i formats (text, gràfiques i imatge). També s'ha d'aplicar aquesta capacitat a la comprensió de textos de qualsevol matèria o activitat acadèmica. La lectura facilita, així, l'estudi i la comprensió del món, de l'actualitat i de la ciència. Al mateix temps, és una font de descoberta i de plaer personal.

Bona part dels missatges de la societat del coneixement i de la informació es transmeten a través dels llenguatges audiovisuals. També, la cerca d'informació es produeix sovint mitjançant formats que remetent a aquests llenguatges. D'aquí la necessitat d'incorporar a la comprensió lectora els coneixements d'aquests llenguatges com a contingut clau.

Aquesta dimensió es compon de tres competències:

Competència 1. Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls

Aquesta competència implica saber emprar tres processos fonamentals:

- La lectura literal o d'obtenció d'informació directa del text.
- La lectura interpretativa o inferencial, que requereix saber desenvolupar una comprensió global del text, integrar i deduir-ne la informació no explícita.
- La lectura reflexiva o valorativa, que implica posar en funcionament els coneixements externs del text i previs del lector, requereix saber desenvolupar una comprensió global del text, integrar i deduir-ne la informació no explícita.

Igualment requereix:

- Llegir amb rapidesa i eficientment (amb fixacions àmplies i selectives).
- Discriminar les idees principals de les secundàries.
- Saber relacionar les informacions del text i seleccionar la informació segons la seva importància.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
1.1. Obtenir informació literal i interpretar el propòsit principal dels textos escrits.	1.2. Interpretar informació explícita i implícita, i valorar el propòsit dels textos escrits.	1.3. Valorar de manera raonada i crítica els continguts i el propòsit dels textos escrits tot posant en funcionament coneixements externs del text i previs.

Continguts clau

- CC1. Comprensió literal, interpretativa i valorativa. Idees principals i secundàries.
- CC2. Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura o de la seqüència audiovisual.
- CC3. Estratègies de cerca, ús de cercadors i tractament de la informació per a la construcció del coneixement. (CCD12, CCD16, CCD17)
- CC15. Lectura i escriptura sovintejadades sobre temes diversos i en contextos diferents.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC21. Lòxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lòxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lòxica.
- CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)

Competència 2. Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el seu format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l
--

La comprensió lectora és un dels components del coneixement de la llengua. Aquesta competència, determinada per un caràcter instrumental dels continguts, comporta:

- Distingir el gèneres de text (narratiu, argumentatiu...).
- Identificar les seves característiques: estructura, lèxic i morfosintaxi.

Igualment, suposa la identificació i ús dels diversos tipus de formats:

- Continus.
- Discontinus.
- Mixtos.
- Múltiples o hipertextuals.

I dels suports en què poden ser presentats:

- Convencionals de paper (escrits, gràfics o icònics).
- Digitals (web estàtiques, wikis, blogs, etc.).

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
2.1. Reconèixer el gèneres de text i format, i interpretar els trets lèxics i morfosintàctics senzills.	2.2. Reconèixer l'estructura del text i interpretar el significat dels mots segons el context i els trets morfosintàctics.	2.3. Reconèixer les estructures textuais complexes i interpretar el significat de paraules noves fent servir el context i els trets morfosintàctics complexos.

Continguts clau

- CC1. Comprensió literal, interpretativa i valorativa. Idees principals i secundàries.
- CC2. Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura o de la seqüència audiovisual.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC21. Lèxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- CC22. Morfologia i sintaxi:
- Categories gramaticals.
  - Sintaxi de l'oració.
  - Connectors.
  - Elements d'estil.
- CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)

Competència 3. Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.

Aquesta competència té un caràcter transversal i resulta important en els processos de lectura i d'escriptura.

Les estratègies de cerca consisteixen en la localització d'informació tant a través de la xarxa (cercadors, blogs especialitzats...) com de les institucions culturals (biblioteques, museus...).

La gestió de la informació implica un procés de selecció i organització d'aquesta informació en funció del context comunicatiu i els objectius que es volen assolir, per transformar-la en coneixement.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
3.1. Localitzar, seleccionar i organitzar la informació de fonts de caràcter general (diccionaris, enciclopèdies, cercadors, webs...) atenent el context comunicatiu i la intenció comunicativa.	3.2. Organitzar i valorar la informació de fonts diversificades (bibliografia especialitzada, cerca selectiva d'Internet, etc.) atenent el context comunicatiu i la intenció comunicativa.	3.3. Sintetitzar la informació de tot tipus de fonts i valorar-la amb sentit crític, atenent el context comunicatiu i la intenció comunicativa.

Continguts clau

- CC1. Comprensió literal, interpretativa i valorativa. Idees principals i secundàries.
- CC2. Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura o de la seqüència audiovisual.
- CC3. Estratègies de cerca, ús de cercadors i tractament de la informació per a la construcció del coneixement. (CCD12, CCD16, CCD17)
- CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)

Dimensió expressió escrita

L'expressió escrita és la capacitat d'utilitzar l'escriptura com una activitat que permet comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat.

Per adquirir aquesta competència, resulta clau la pràctica habitual. S'aprèn a escriure tot escrivint, de manera que cal trobar els moments dedicats a l'expressió escrita i la seva millora.

Un escriptor competent quan escriu planifica, produeix i revisa el text en funció de la situació comunicativa. Escriu en diferents formats i suports, de manera coherent, cohesionada i d'acord amb la normativa lingüística.

Aquesta capacitat es troba estretament vinculada a la lectura, ja que ambdues habilitats es potencien mútuament. Escriure bé facilita pensar bé. Per millorar l'escriptura, cal haver llegit molt abans: els referents escrits diversos poden ser bons models mentre es va millorant en la pràctica de l'escriptura.

La producció escrita es relaciona directament amb la capacitat de comunicar-se mitjançant els llenguatges audiovisuals. Per tant, les estratègies de planificació, producció i revisió d'un text són vàlides també per elaborar documents en què l'escriptura s'associa als elements dels llenguatges audiovisuals i formats multimèdia. Des de les presentacions a través de suports digitals a l'elaboració de documents visuals diversos, els alumnes han de dominar els diferents aspectes que defineixen el llenguatge audiovisual.

Competència 4. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització

Planificar el text implica plantejar-se:

- Per a què s'escriu?
- A qui s'adreça?

Això determina el gènere de text i el registre lingüístic emprat.

Per planificar cal:

- Generar idees a través de diversos mètodes (pluja d'idees, etc.).
- Triar les idees principals.
- Jerarquitzar-les (mapes conceptuals, guions...).

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
4.1. Planificar l'escrit amb generació d'idees bàsiques i organització senzilla, tenint en compte la intenció i el receptor.	4.2. Planificar l'escrit amb generació d'idees, selecció de les més rellevants i organització clara d'acord amb la situació comunicativa.	4.3. Planificar l'escrit amb generació d'idees, selecció de les més adients a l'objectiu i el context, amb organització de les idees i conscienciació de tot el procés.

Continguts clau

CC4. Estratègies per a la producció de textos escrits i multimèdia: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés.

CC19. Pragmàtica:

- Registres lingüístics.
- Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
- Elements de la comunicació.

CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)

Competència 5. Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística
--

L'expressió escrita és un dels components del coneixement de la llengua. Aquesta competència, determinada per un caràcter instrumental dels continguts, comporta:

- Utilitzar el gènere de text adequat a la situació comunicativa.
- Trobar el registre adient al context.
- Emprar el lèxic i la fraseologia adequats.
- Utilitzar mecanismes de referència, de connexió i segmentació.
- Respectar les normes morfològiques, sintàctiques i ortogràfiques.

Per això, s'utilitzen els diferents formats i suports per presentar el text.

Gradació del nivell d'assoliment d la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
5.1. Escriure textos suficientment organitzats i enllaçats, amb un registre adequat, construccions morfosintàctiques simples i lèxic i ortografia bàsics.	5.2. Escriure textos ben organitzats i enllaçats, amb un registre i lèxic adequats, i amb morfosintaxi i ortografia correctes.	5.3. Escriure textos molt ben organitzats i enllaçats, en registre adequat i amb plena correcció lèxica, morfosintàctica o ortogràfica.

Continguts clau

CC4. Estratègies per a la producció de textos escrits i multimèdia: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés.

CC5. Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques.

CC15. Lectura i escriptura sovintejades sobre temes diversos i en contextos diferents.

CC19. Pragmàtica:

- Registres lingüístics.
- Gènere de text narratiu, descriptiu, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
- Elements de la comunicació.

CC21. Lèxic i semàntica:

- Expressions comunes, frases fetes.
- Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
- Camps lexicosemàntics.
- Mecanismes de formació de paraules.
- Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
- Estratègies digitals de cerca lèxica.

CC22. Morfologia i sintaxi:

- Categories gramaticals.
- Sintaxi de l'oració.
- Connectors.
- Elements d'estil.

CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)

CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD18, CCD19)

Competència 6. Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal
--

Aquesta competència té una doble vessant. D'una banda, l'alumnat ha d'adquirir l'hàbit d'acceptar l'error i de revisar el propi text. D'altra, ha d'aplicar els coneixements de la llengua per tal de ser eficient en la correcció o reescriptura total o parcial d'un text, tot utilitzant estratègies digitals (corrector, diccionaris en línia, etc.) en cas que sigui necessari. La revisió afecta els àmbits de l'adequació, la cohesió, la coherència i la gramàtica.

També es té en compte la presentació de l'escrit pel que fa a:

- Polidesa en la cal·ligrafia o la tipografia emprades.
- Respecte dels marges.
- Distribució textual clara amb els diferents elements icònics.
- Títols i portada.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
6.1. Revisar, corregir i reescriure aspectes formals i conceptuals bàsics del text, i presentar-lo amb claredat.	6.2. Revisar, corregir i reescriure significativament aspectes formals i conceptuals del text, i presentar-lo amb claredat i amb elements estètics.	6.3. Revisar, corregir i reescriure en profunditat aspectes formals i conceptuals del text, i presentar-lo amb claredat i amb elements estètics.

Continguts clau

CC4. Estratègies per a la producció de textos escrits i multimèdia: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés.

CC5. Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques.

CC19. Pragmàtica:

- Registres lingüístics.
- Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
- Elements de la comunicació.

CC21. Lèxic i semàntica:

- Expressions comunes, frases fetes.
- Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
- Camps lexicosemàntics.
- Mecanismes de formació de paraules.
- Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
- Estratègies digitals de cerca lèxica.

CC22. Morfologia i sintaxi:

- Categories gramaticals.
- Sintaxi de l'oració.
- Connectors.
- Elements d'estil.

CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)

CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD18, CCD19)

Dimensió comunicació oral

La comunicació oral consisteix en la capacitat de comprendre i expressar els missatges orals tenint present la situació comunicativa.

La competència oral facilita, a través dels intercanvis amb els altres, elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, i construeix el propi pensament i desenvolupa l'expressivitat i la fluïdesa.

Són dimensions de la comunicació oral la interacció, l'escolta i la producció, així com la mediació, en gran grup o en grups més petits, atenent tant els aspectes verbals com els no verbals i la possibilitat d'emprar diferents mitjans com les tecnologies de la informació i la comunicació.

És important promoure la competència oral en els diversos contextos d'interacció relacionats amb la vida acadèmica i de l'entorn, per tal que els alumnes s'expressin amb claredat i rigor, i puguin intervenir i participar de forma activa i competent en la nostra societat plural i democràtica.

La comunicació oral, tant des de la perspectiva de la comunicació com de la producció, passant per la interacció, se suporta sovint sobre produccions audiovisuals mitjançant els diferents vehicles d'expressió que permeten les tecnologies de la informació i multimèdia.

<p>Competència 7. Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals</p>

La competència en la comprensió oral implica l'assoliment dels següents aspectes de contingut:

- Obtenir la informació explícita i rellevant.
- Interpretar aquesta informació i inferir-ne el sentit global.
- Valorar-la de manera crítica i raonada.

A més, la comprensió de textos orals suposa disposar d'una base lingüística per:

- Comprendre els missatges.
- Reconèixer els registres i les varietats socials i geogràfiques.
- Interpretar els elements prosòdics i no verbals.

Els textos orals, monologats o dialogats, poden ser:

- De la vida quotidiana (relacions familiars, socials, administratives, comercials...).
- Dels mitjans de comunicació (notícia, reportatge, entrevista...).
- De l'àmbit acadèmic (matèries del currículum...).

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
7.1. Obtenir informació literal i interpretar el propòsit principal dels textos orals.	7.2. Interpretar informació explícita i implícita, i valorar el propòsit dels textos orals.	7.3. Valorar de manera crítica i raonada els continguts i el propòsit dels textos orals.

Continguts clau

- CC6. Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció.
- CC7. Elements prosòdics i no verbals.
- CC8. Textos orals formals i no formals, planificats i no planificats.
- CC16. Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC20. Fonètica i fonologia:
- Símbols fonètics amb la pronunciació de fonemes d'especial dificultat.
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- CC21. Lèxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- CC22. Morfologia i sintaxi:
- Categories gramaticals.
  - Sintaxi de l'oració.
  - Connectors.
  - Elements d'estil.
- CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

Competència 8. Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents

Ser competent en la producció de textos orals suposa:

- Distingir entre l'oral conversacional o l'oral monologat.
- Ser conscient tant del receptor com de la situació comunicativa en què es produeix el text (actes formals, informals, etc.) per tal d'emprar el registre adequat.
- Tenir cura de la coherència de les idees i fer bon ús dels mecanismes de cohesió per tal d'expressar els continguts de manera clara i entenedora.
- Parlar amb correcció lingüística, prosòdia correcta i ús d'elements no verbals.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
8.1. Produir textos orals organitzats i enllaçats, amb registre, lèxic, morfosintaxi o prosòdia suficientment acceptables.	8.2. Produir textos orals ben organitzats i enllaçats, amb registre, lèxic, morfosintaxi, prosòdia i elements no verbals correctes.	8.3. Produir textos orals molt ben organitzats i enllaçats, amb registre adequat, amb correcció lèxica, morfosintàctica i prosòdica, i amb bon ús dels elements no verbals.

Continguts clau

- CC6. Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció.
- CC7. Elements prosòdics i no verbals.
- CC8. Textos orals formals i no formals, planificats i no planificats.
- CC16. Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text (monologats o dialogats) narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC20. Fonètica i fonologia:
- Símbols fonètics amb la pronunciació de fonemes d'especial dificultat.
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- CC21. Lèxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- CC22. Morfologia i sintaxi:
- Categories gramaticals.
  - Sintaxi de l'oració.
  - Connectors.
  - Elements d'estil.
- CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

Competència 9. Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs

La competència en interacció oral requereix desenvolupar estratègies que, a mesura que es van adquirint, esdevenen hàbits. Algunes d'elles són:

- Saludar i prendre la paraula.
- Triar temes de conversa d'interès mutu.
- Cenyir-se al tema.
- Cooperar amb l'interlocutor per fer fluir la conversa.
- Demanar i oferir aclariments i ajuda en cas de malentès o ambigüitat.
- Tancar la conversa i acomiadar-se.

Cal parar atenció als diversos gèneres orals que participen de la interacció, tan formals com informals: l'entrevista, l'assemblea, els treballs grupals a l'escola (dialogar per aprendre)...

Ser competent en l'ús d'estratègies d'interacció implica:

- Adequar-se a la situació i a la intenció comunicativa.
- Utilitzar fórmules de respecte i de cortesia.
- Usar el to de veu i el registre pertinents.
- Fer servir circumloquis, expressions d'humor i afecte.
- Usar la comunicació no verbal.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
9.1. Iniciar, mantenir i acabar el discurs; saber escoltar i respectar el torn de paraula i les convencions establertes d'acord amb la situació comunicativa.	9.2. Iniciar, mantenir i acabar el discurs; saber escoltar i respectar el torn de paraula i les convencions establertes d'acord amb la situació comunicativa, i cooperar amb l'interlocutor per tal de facilitar el diàleg.	9.3. Iniciar, mantenir i acabar el discurs; saber escoltar i respectar el torn de paraula i les convencions establertes d'acord amb la situació comunicativa, cooperar amb l'interlocutor per tal de facilitar el diàleg, i oferir i demanar aclariments..

Continguts clau

- CC6. Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció.
- CC7. Elements prosòdics i no verbals.
- CC8. Textos orals formals i no formals, planificats i no planificats.
- CC16. Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC20. Fonètica i fonologia:
- Símbols fonètics amb la pronunciació de fonemes d'especial dificultat.
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- CC21. Lèxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- CC22. Morfologia i sintaxi:
- Categories gramaticals.
  - Sintaxi de l'oració.
  - Connectors.
  - Elements d'estil.
- CC23. Llenguatge audiovisual. (CCD10)
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

Dimensió literària

La literatura és un fet artístic, producte d'una forma creativa d'expressió humana a través de la paraula. Com a producte social i cultural, s'emmarca en un context social i històric i ajuda a comprendre el món que ens envolta. Suposa la interpretació, valoració i producció de textos literaris dels diversos gèneres: poètics, narratius, teatrals, des dels més tradicionals als més actuals.

L'aproximació a les obres literàries facilita el desenvolupament de l'hàbit lector i escriptor, així com el coneixement i vinculació a la llengua i cultura pròpia i d'altri. A més d'estimular la creativitat, desenvolupa el sentit crític.

La dimensió literària es relaciona amb les competències corresponents (comprensió lectora, expressió escrita i comunicació oral) de la dimensió comunicativa.

Competència 10. Llegir obres i conèixer els autors i les autores i els períodes més significatius de la literatura catalana, la castellana i la universal

La competència literària es concreta en la lectura d'obres o fragments de les literatures catalana, castellana i universal. Aquesta lectura fomenta:

- La millor comprensió de les altres persones, de nosaltres mateixos i del món que ens envolta.
- El plaer de la lectura.
- L'educació dels gustos estètics.
- L'estímul de la creativitat.
- L'expressió d'opinions raonades mitjançant el desenvolupament del sentit crític.

Igualment, cal prestar atenció als autors i als períodes i corrents més significatius de la literatura, contextualitzant-los des de l'edat mitjana fins a l'actualitat.

D'altra banda, cal considerar estratègies, recursos i plataformes propis de la tecnologia digital que afavoreixin l'estudi, l'anàlisi i el gaudi de les obres literàries (diccionaris especialitzats, línies del temps, xarxes digitals específiques, etc.).

Finalment, s'ha de reflexionar sobre els elements que fan que una obra es consideri clàssica.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
10.1. Llegir obres literàries amb guiatge, i conèixer autors i autores i períodes literaris significatius.	10.2. Llegir obres amb guiatge o de manera autònoma i conèixer autors i autores tot relacionant-los amb el seu període literari i la seva època.	10.3. Llegir obres de manera autònoma i conèixer autors i autores tot contextualitzant-los en el seu període històric, social, literari i estètic.

Continguts clau

- CC1. Comprensió literal, interpretativa i valorativa. Idees principals i secundàries.
- CC2. Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura o de la seqüència audiovisual.
- CC3. Estratègies de cerca, ús de cercadors i tractament de la informació per a la construcció del coneixement.
- CC9. Períodes literaris i estètics significatius de les literatures catalana, castellana i universal.
- CC10. Autors i contextos sociohistòrics de les literatures catalana, castellana i universal.
- CC11. Lectura i comprensió de textos: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics.
- CC12. Temes i subgèneres literaris. Tòpics.
- CC14. Lectura d'obres de la literatura catalana, castellana i universal, o juvenils.
- CC15. Lectura i escriptura sovintejadades sobre temes diversos i en contextos diferents.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC21. Lèxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- CC23. Llenguatge audiovisual.

Competència 11. Expressar, oralment o per escrit, opinions raonades sobre obres literàries, tot identificant gèneres, i interpretant i valorant els recursos literaris dels textos

Aquesta competència se centra en la capacitat de reflexionar sobre les obres literàries. Això comporta:

- Relacionar els textos amb els grans temes literaris (tòpics, motius...).
- Relacionar els textos amb els corrents estètics dins de la literatura universal (classicisme, barroc, romanticisme...).
- Relacionar els textos amb les vivències dels alumnes.
- Reconèixer i valorar les característiques del gènere al que pertanyen els textos (poesia, narrativa, teatre).
- Reconèixer i valorar els recursos literaris que caracteritzen els textos.

D'aquesta manera, es potencia la capacitat d'elaborar un discurs crític argumentat a l'hora de comentar els textos literaris.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
11.1. Expressar opinions raonades sobre obres literàries, tot identificant gèneres, tòpics i temes principals, i interpretant suficientment recursos literaris.	11.2. Expressar opinions raonades sobre obres literàries, tot identificant alguns subgèneres, subtemes, tòpics, i trets estètics, i interpretant recursos literaris.	11.3. Expressar opinions raonades sobre obres literàries, tot identificant subgèneres, eixos temàtics i tòpics i trets estètics en relació amb altres obres, temes i motius, i interpretant i valorant recursos literaris.

Continguts clau

- CC4. Estratègies per a la producció de textos escrits i audiovisuals: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés.
- CC5. Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques.
- CC7. Elements prosòdics i no verbals.
- CC8. Textos orals formals i no formals, planificats i no planificats.
- CC9. Períodes literaris i estètics significatius de les literatures catalana, castellana i universal.
- CC10. Autors i contextos sociohistòrics de les literatures catalana, castellana i universal.
- CC11. Lectura i comprensió de textos: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics.
- CC12. Temes i subgèneres literaris. Tòpics.
- CC14. Lectura d'obres de la literatura catalana, castellana i universal, o juvenils.
- CC16. Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.
- CC19. Pragmàtica:
- Registres lingüístics.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Elements de la comunicació.
- CC20. Fonètica i fonologia:
- Símbols fonètics amb la pronunciació de fonemes d'especial dificultat.
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- CC21. Lèxic i semàntica:
- Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Camps lexicosemàntics.
  - Mecanismes de formació de paraules.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- CC22. Morfologia i sintaxi:
- Categories gramaticals.
  - Sintaxi de l'oració.
  - Connectors.
  - Elements d'estil.
- CC23. Llenguatge audiovisual.

Competència 12. Escriure textos literaris per expressar realitats, ficcions i sentiments
---

La lectura de textos literaris i el coneixement i la interpretació de gèneres i recursos literaris incentiva la creació de textos d'intenció literària. Aquesta competència de creació implica haver adquirit progressivament les habilitats necessàries per saber:

- Reescriure a través de tècniques de simulació.
- Fer versions a partir de models.
- Crear de manera autònoma textos literaris.

L'alumnat pot trobar en la literatura l'expressió de sentiments, realitats viscudes i mons ficticis.

Cal tenir present els models literaris dels escriptors/es objecte de lectura i anàlisi.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
12.1. Reescriure textos literaris i escriure versions literàries, a partir de models, fent ús de recursos estilístics bàsics.	12.2. Escriure textos i versions literàries, a partir de models, fent ús de recursos estilístics més complexos.	12.3. Escriure textos literaris de manera autònoma, amb models explícits o implícits, fent ple ús d'una àmplia gamma de recursos estilístics.

Continguts clau

CC4. Estratègies per a la producció de textos escrits i audiovisuals: l'escriptura i la creació audiovisual com a procés.

CC5. Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. Normes ortogràfiques.

CC12. Temes i subgèneres literaris. Tòpics.

CC13. Redacció de textos d'intenció literària.

CC15. Lectura i escriptura sovintejades sobre temes diversos i en contextos diferents.

CC19. Pragmàtica:

- Registres lingüístics.
- Gèneres de text narratiu, descriptiu, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
- Elements de la comunicació.

CC21. Lèxic i semàntica:

- Expressions comunes, frases fetes.
- Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
- Camps lexicosemàntics.
- Mecanismes de formació de paraules.
- Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
- Estratègies digitals de cerca lèxica.

CC22. Morfologia i sintaxi:

- Categories gramaticals.
- Sintaxi de l'oració.
- Connectors.
- Elements d'estil.

CC23. Llenguatge audiovisual.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

Una actitud és una predisposició mental a comportar-se d'una manera consistent i persistent davant de determinades situacions. S'hi solen destacar uns components cognitius (idees, pensaments i creences), uns d'afectius (sentiments i emocions) al mateix temps que també uns altres de tipus conatiu o de comportament (accions repetides o hàbits).

Aquesta dimensió posa en relleu tres competències. La primera afecta les competències de lectura i escriptura, tant de textos de la vida quotidiana com d'altres tipus de textos més tècnics, administratius, acadèmics o fins i tot literaris. La segona es relaciona amb les competències de comunicació oral, especialment en les situacions d'interacció en què sigui important la participació voluntària. La tercera ha de ser present en tot el conjunt d'activitats, tant orals com escrites, acadèmiques i quotidianes de totes les matèries i àmbits.

No es presenta una gradació perquè les actituds es manifesten d'una manera contínua.

Actitud 1. Adquirir l'hàbit de la lectura com un mitjà per accedir a la informació i al coneixement, i per al gaudi personal; i valorar l'escriptura com un mitjà per estructurar el pensament i comunicar-se amb els altres

L'actitud envers la lectura és la disposició per llegir de manera plaent, per omplir la curiositat i el desig de saber, així com per obtenir satisfacció personal.

La lectura constant i per plaer té avantatges en l'estudiant:

- Millora l'escolta activa.
- Afavoreix la concentració.
- Facilita l'assimilació de conceptes.
- Augmenta el desig d'escriure.
- Millora l'escriptura.

La pràctica de la lectura ha d'anar unida a la de l'escriptura, tot valorant-ne la dimensió comunicativa i de suport i estructuració del pensament: escriure bé equival a pensar bé.

Continguts clau

CC15. Lectura i escriptura sovintejades sobre temes diversos i en contextos diferents.

CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD18, CCD19)

Actitud 2. Implicar-se activament i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta

L'actitud davant de les interaccions orals depèn de característiques personals però també de la pràctica que s'hagi desenvolupat a l'aula. S'han de facilitar les condicions per tal que el treball cooperatiu sigui eficient.

Les interaccions orals desenvolupen:

- La construcció del coneixement.
- La millor defensa dels propis drets i de la pròpia opinió.
- L'assertivitat.
- L'escolta activa.
- El respecte envers l'opinió dels altres.

També facilita la resolució de conflictes en tant que relativitza el propi punt de vista.

Continguts clau

CC16. Formes de cortesia i respecte en les interaccions orals.

CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD18, CCD19)

Actitud 3. Manifestar una actitud de respecte i valoració positiva de la diversitat lingüística de l'entorn pròxim i d'arreu
---

La competència plurilingüe i intercultural s'adquireix quan es desenvolupa la capacitat de manifestar el coneixement i utilitzar l'experiència lingüística per aconseguir una comunicació eficaç amb un interlocutor determinat i se saben valorar les implicacions culturals i lingüístiques que aporten els parlants d'altres llengües.

L'aprenentatge de les llengües catalana i castellana és la base per a l'adquisició d'altres llengües, en un context plurilingüe i intercultural. Aquest fet facilitarà el tractament integrat de llengües com a objectiu dels centres escolars.

Una actitud positiva envers la diversitat lingüística i cultural implica:

- Conèixer i respectar les varietats socials i geogràfiques de les llengües catalana i castellana, i els factors històrics que n'han determinat l'evolució.
- Ser conscient de la pertinença a una comunitat lingüística, social i cultural en tant que en defineixen la identitat personal i col·lectiva.
- Mantenir una actitud positiva d'interès i confiança davant de la diversitat de llengües i cultures de l'entorn proper i d'arreu.

Continguts clau

CC17. Varietats lingüístiques socials i geogràfiques.

CC18. Llengües d'Espanya, d'Europa i del món.

ORIENTACIONS PER A L'AVALUACIÓ

Les matèries de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura han d'avaluar, al final de l'etapa, les competències pròpies de l'àmbit lingüístic. Cada centre educatiu ha de decidir els criteris d'avaluació de cada curs, en funció de les seves necessitats i del seu projecte educatiu.

Algunes orientacions per a l'avaluació que es poden tenir en compte, atenent les dimensions de les competències, són les següents:

Dimensió comprensió lectora

Els alumnes haurien de ser capaços d'aplicar diferents estratègies de lectura per comprendre, interpretar i valorar els tipus i formats de textos i els àmbits descrits als continguts.

Haurien de captar-ne el sentit global, a través de:

- La identificació de la informació rellevant.
- L'extracció d'informacions concretes.
- La realització d'inferències.
- La determinació de l'actitud del parlant.

També haurien de conèixer determinats aspectes de la seva forma com, per exemple, la seva estructura i els elements lingüístics i lèxics que caracteritzen el tipus i l'àmbit del text estudiat.

Un aspecte rellevant de la comprensió de textos és la selecció dels coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital i la seva integració en un procés d'aprenentatge continu.

En tot moment s'han d'aplicar els coneixements sobre la llengua i les seves formes d'ús, i reflexionar-hi, per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i multimèdia, i per revisar, de manera progressivament autònoma, els textos propis i aliens.

En el context de digitalització que envolta l'alumne, és important que sàpiga identificar, contrastar i seleccionar diferents fonts d'informació, aplicant-hi criteris de fiabilitat i objectivitat. També és important que distingeixi les diferents maneres de llegir en format paper o en pantalles.

Dimensió expressió escrita

Els alumnes haurien de ser capaços d'aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos, en tot tipus de format, adequats, coherents i cohesionats, tot utilitzant eines digitals (corrector, diccionaris en línia, etc.) en cas que sigui necessari, a partir de:

- La planificació.
- La textualització o desenvolupament del text escrit o multimèdia.
- La revisió.
- La reescriptura derivada de la revisió.

Els gèneres de textos, la seva finalitat, els formats, suports i els àmbits en què es produeixen s'haurien de conèixer a partir de models vàlids que els permetin aplicar les estratègies d'escriptura i realització esmentades.

En aquest procés de pràctica i ús de l'escriptura s'ha d'integrar la reflexió ortogràfica i gramatical.

Igualment, han de ser capaços de presentar els textos escrits i multimèdia, en formats diversos, de manera progressivament completa i amb més autonomia. També de manera progressiva, l'alumne hauria de ser capaç de construir el seu propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió comunicació oral

Els alumnes haurien de ser capaços de comprendre, interpretar i valorar els gèneres de textos, dialogats i monologats, i els àmbits descrits als continguts.

Haurien de captar-ne el sentit global, a través de:

- La identificació de la informació rellevant.
- La extracció d'informacions concretes.
- La realització d'inferències.
- La determinació de l'actitud del parlant.

També haurien de conèixer determinats aspectes de la seva forma com, per exemple, la seva estructura i els elements lingüístics i lèxics que caracteritzen el tipus i l'àmbit del text estudiat.

Els alumnes haurien de reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).

És necessari aprendre a parlar en públic, en discursos relacionats amb l'àmbit escolar/acadèmic i social i per discursos que tenen com a finalitat exposar i argumentar especialment,

- en situacions formals o informals,
- de manera individual o en grup,
- en àmbits presencials o virtuals,
- aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua.

És important que els alumnes coneguin, utilitzin i valorin les formes de cortesia, pel que fa a les intervencions orals pròpies de l'activitat acadèmica, tant espontànies com planificades i en les pràctiques discursives orals. En els debats i tertúlies, s'hauria de poder analitzar la validesa dels arguments i interpretar de forma crítica tant la seva forma com el contingut.

En la utilització de la llengua oral, han d'aplicar els coneixements sobre el funcionament i l'ús de la llengua, i incorporar-hi de manera progressiva i conscient la capacitat reflexiva per detectar, analitzar i esmenar textos propis i aliens de manera autònoma.

Dimensió literària

Els alumnes han de ser capaços de llegir i comprendre, de forma guiada, obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.

Això inclou especialment llegir, comprendre i interpretar textos literaris representatius de la literatura de l'època, reconeixent la intenció de l'autor, relacionant el seu contingut i la seva forma amb els contextos socioculturals i literaris de l'època, identificant el gènere i el tema, i expressant aquesta relació amb judicis personals raonats.

Caldria que redactessin textos personals d'intenció literària, a partir de models de l'època, seguint les convencions del gènere, amb intenció lúdica i creativa, en formats i suports diversos.

La consulta i citacions adequades de fonts d'informació variades és imprescindible per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura. En aquest treball, els alumnes haurien d'adoptar un punt de vista crític i personal, i utilitzar les tecnologies de la informació.

És imprescindible també que apliquin els coneixements sobre la llengua i les seves normes d'ús, i que hi reflexionin, per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

D'altra banda cal considerar estratègies, recursos i plataformes propis de la tecnologia digital que afavoreixin l'estudi, l'anàlisi i el gaudi de les obres literàries (diccionaris especialitzats, línies del temps, xarxes digitals específiques, etc.).

Dimensió actitudinal i plurilingüe

És important que els alumnes valorin la importància de la lectura i de l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.

Han d'habituar-se també a la interacció oral en la vida social, en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar, tot practicant actes de parla:

- comptant,
- descrivint,
- opinant,
- dialogant,
- transmetent coneixement, idees i sentiments.

La interacció oral correcta els permetrà regular la pròpia conducta.

Tanmateix els alumnes haurien de conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, la direccionalitat de la informació, l'abast del sistema comunicatiu, el canal comunicatiu i el tipus de dispositiu que s'utilitza, tenint cura dels aspectes que afecten a la identitat digitals pròpia i aliena.

A més, haurien de reconèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística de Catalunya, d'Espanya, d'Europa i del món.

CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER CURSOS

Partint de la idea que l'objectiu principal de la llengua i de la literatura, tant catalanes com castellanes, és l'assoliment de les competències pròpies de la matèria, els continguts i els criteris d'avaluació del currículum han d'estar íntimament lligats al desenvolupament d'aquestes competències. Per això s'estructuren en les cinc dimensions competencials: la dimensió comprensió lectora i multimèdia, la dimensió expressió escrita i multimèdia, la dimensió comunicació oral, la dimensió literària i la dimensió actitudinal i plurilingüe.

El que es presenta a continuació és una proposta de desplegament dels continguts i dels criteris d'avaluació de primer a quart d'ESO. Es prenen com a referència els criteris d'avaluació de quart curs d'ESO en tant que són finalistes, és a dir, són els criteris amb què s'avaluarà l'alumnat en acabar l'etapa. S'ha de tenir en compte que l'aprenentatge de la llengua és continu i progressiu; per aquesta raó, continguts i criteris d'avaluació són similars. Cada centre educatiu decidirà el grau d'aquesta progressió en funció del seu context.

Les tres primeres dimensions s'engloben en el procés comunicatiu i estableixen els conceptes, procediments i estratègies necessaris per tal de comprendre textos diversos i en diferents suports, llenguatges i formats, per expressar-s'hi oralment i per escrit, i per emprar els coneixements que l'alumnat té de la llengua en aquests procediments i estratègies.

Entre aquests llenguatges, cal destacar els audiovisuals que, presents en la societat de la comunicació i del coneixement, es vehiculen a través de diferents mitjans, plataformes multimèdia i entorns digitals. De manera gradual, s'ha d'abordar el coneixement dels missatges audiovisuals tant des de la perspectiva de la comprensió com de la producció.

Els continguts de la dimensió literària pretenen fer conèixer progressivament el funcionament de la llengua literària i fomentar els hàbits de lectura i d'escriptura d'intenció literària. Així, a primer d'ESO volen ajudar a adquirir les estratègies i eines per analitzar i interpretar el text literari. A partir de 2n curs, a més, volen contribuir a la construcció d'un fris cronològic tenint en compte les diferents èpoques literàries, des de l'edat mitjana fins a l'actualitat, amb la intenció que l'alumnat pugui relacionar les idees que té de la història i de la vida social en cada època amb el reflex que aquesta història té en la cultura i, especialment, en la literatura de la qual són representatives.

Els continguts de la dimensió actitudinal i plurilingüe desenvolupen aspectes de la sociolingüística, del coneixement de les llengües properes i del món, en tant que conviuen en el mateix territori o en contextos globals dels quals s'ha de tenir coneixement. També estableixen la necessitat de llegir i escriure de manera habitual i de respectar l'altre en situacions d'interacció social.

S'afegeix un bloc transversal a totes les competències: els continguts del coneixement de la llengua. Cal conèixer i reflexionar sobre la gramàtica per comprendre, escriure i parlar en contextos propis de l'àmbit social acadèmic, professional i dels mitjans de comunicació; també per comprendre i valorar textos literaris, i escriure d'altres d'intenció literària. És per això que es presenten al final de l'agrupació en dimensions, com a referència de la base lingüística que a partir de l'ús, s'ha de tenir present a l'hora de comunicar-se en tots els àmbits i contextos. Està dividit en quatre nivells d'estudi: pragmàtica, fonètica i fonologia, lèxic i semàntica, i morfologia i sintaxi. A més, s'inclou l'estudi del llenguatge audiovisual per la seva relació amb la comunicació lingüística; així s'amplia el coneixement de tots els llenguatges que participen en els processos comunicatius.

Entre parèntesis es consignen els continguts clau (CC) de les competències amb què es relacionen els continguts específics de cada curs i amb els continguts clau de l'àmbit digital (CCD).

Primer curs

Continguts

Dimensió comprensió lectora

- Textos escrits i multimèdia (CC1, CC19, CC22, CC23):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius senzills.
  - Estructura dels textos.
- Textos multimèdia (CC1, CC23):
  - Relacions entre text, elements icònics i simbòlics, so.
  - Anàlisi pautada.
- Cerca d'informació (CC3):
  - Estratègies de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels textos.
  - Estratègies prèvies a la cerca.
  - Utilització de fonts diverses, de creixent grau de dificultat.
- Estratègies de comprensió lectora (CC2, CC15):
  - Intenció comunicativa i actitud del parlant.
  - Idees principals i secundàries.
  - Inferències.
  - Contrast amb coneixements propis.
  - Resums, esquemes, mapes conceptuals, xarxes digitals...

Dimensió expressió escrita

- Textos escrits i multimèdia (CC19):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius senzills.
- Escriptura com a procés: planificació, textualització i revisió (CC4, CC15).
- El còmic (CC4, CC5).
- Presentacions escrites i multimèdia (CC5, CC23):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.
- Cerca d'informació i de models per a la realització de treballs escrits (CC3).
- Adequació (CC5, CC19, CC22, CC23):
  - Registre lingüístic.
  - Adequació lèxica.
  - Sintaxi adequada a la situació comunicativa.
- Coherència (CC5, CC21, CC22):
  - Ordenació i estructuració dels continguts.
- Cohesió (CC5, CC22, CC23): connectors i marcadors textuais, procediments per a la progressió del discurs.
- Correcció (CC5, CC21, CC23):
  - Puntuació, paràgrafs.
  - Normes ortogràfiques.

- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC5):
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.
  - Índex, paginació, marges, bibliografia.
  - Processadors de text.
- Presentació de l'audiovisual (CC5, CC23):
  - Combinació d'elements icònics, sonors, textuais.
  - Programes de tractament de la imatge.

Dimensió comunicació oral

- Textos orals (CC7, CC8, CC9):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, persuasius, predictius i dels gèneres periodístics, expositius, argumentatius senzills.
  - Formals i no formals.
  - Planificats i no planificats.
  - Recursos verbals i no verbals.
- Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció (CC6).
- Interaccions orals presencials i multimèdia (CC6, CC7, CC8, CC16, CCD1):
  - Construcció de relacions socials a l'interior de l'aula i del centre.
  - Recerca i exposició d'informació.
  - Debats.
  - Estratègies comunicatives per a l'inici, manteniment i finalització de les interaccions.
  - Cooperació i respecte envers les diferències d'opinió en les situacions de treball cooperatiu.

Dimensió literària

- Lectura lliure d'obres de la literatura catalana, castellana i universal i de la literatura juvenil (CC11, CC14).
- Consulta de fonts d'informació variades per a la realització de treballs (CC3).
- Estratègies i tècniques per analitzar i interpretar el text literari abans, durant i després de la lectura (CC11):
  - Estructura.
  - Aspectes formals.
  - Recursos estilístics i retòrics (anàfora, metàfora, metonímia, símil, antítesi, hipèrbole, hipèrbole, enumeració).
- Redacció de textos d'intenció literària, a partir de la lectura de textos d'obres lliures i/o de l'època, utilitzant les convencions formals del gènere i des d'una perspectiva lúdica i creativa (CC13).

Dimensió actitudinal i plurilingüe

- Varietats de la llengua catalana i de la llengua castellana en els diferents territoris on es parlen (CC17).
  - Factors geogràfics explicatius de les varietats.

- Diversitat de llengües que es parlen a Espanya, a Europa i al món (CC18):
  - Noció de família lingüística.
- Utilització dels coneixements de llengües en contextos reals i funcions diverses (CC17).
  - Semblances i diferències dels sistemes fonètics i la prosòdia de diferents llengües.
  - Influències entre llengües al llarg de la història i en l'actualitat: manlleus, formes de calc.
  - Intercanvis comunicatius amb parlants d'altres llengües, per a la formació, instrucció i relació amb l'exterior.
- Les llengües i els estats, llengües oficials i els factors que les han condicionat, llengües minoritàries (CC17, CC18).

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC19):
  - Registres lingüístics segons la situació comunicativa (col·loquial, familiar, estàndard).
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius senzills.
  - Estructura dels diferents gèneres de text a partir dels paràgrafs i de la puntuació.
  - Modalitats oracionals i relació amb el context.
- Fonètica i fonologia (CC20):
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- Lèxic i semàntica (CC21):
  - Frases fetes, refranys.
  - Lèxic apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Àmbit educatiu, social i personal.
  - Camps lexicosemàntics i lèxic nou.
  - Mecanismes de formació de paraules (derivació, composició).
  - Relacions semàntiques (polisèmia, sinonímia, antonímia, homonímia). Canvis en el significat de les paraules (eufemismes, paraules tabú).
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- Morfologia i sintaxi (CC22):
  - Categories gramaticals.
  - Noció de sintagma.
  - Funcions sintàctiques: subjecte, predicat, complement del nom, complement directe, complement indirecte, complement circumstancial.
  - Elements de l'oració.
  - Connectors: temporals, de lloc, d'ordre, causa i conseqüència.
  - Consulta de diccionaris, eines informàtiques de revisió del text, compendis gramaticals i reculls de normes ortogràfiques.
- Llenguatge audiovisual (CC24): relació entre imatge, text i so. Elements bàsics.
- Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD2)

Criteris d'avaluació

Dimensió comprensió lectora

1. Utilitzar estratègies de lectura comprensiva i crítica de gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, i argumentatius senzills.
2. Llegir, comprendre i interpretar textos escrits propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant, i reconèixer alguns aspectes de la seva forma i el seu contingut.
3. Identificar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital, integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.
4. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i audiovisuals, i per revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió expressió escrita

5. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats (planificant, textualitzant, revisant i reescrivint), i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
6. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, i en relació amb la finalitat que persegueixen (narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius senzills), seguint models.
7. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió comunicació oral

8. Comprendre i interpretar textos orals de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, de qualsevol gènere de text estudiat, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, realitzant inferències i determinant l'actitud del parlant.
9. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).
10. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals i informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua, en discursos relacionats amb la vida quotidiana, les relacions socials, la vida acadèmica i els mitjans de comunicació, i per a gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius senzills.

11. Participar en debats i col·loquis ajustant-se progressivament a les normes que els regulen per a l'intercanvi comunicatiu amb coherència, cohesió, correcció, adequació.
12. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos orals i multimèdia, i per a compondre i revisar progressivament autònom els textos propis i aliens.

Dimensió literària

13. Llegir i comprendre, de forma guiada, obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
14. Redactar textos personals d'intenció literària des d'una perspectiva lúdica i creativa.
15. Consultar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura, adoptant un punt de vista crític i personal i utilitzant les tecnologies de la informació.
16. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per compondre i revisar progressivament autònom els textos propis i aliens.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

17. Valorar la importància de la lectura i l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.
18. Valorar la importància de la interacció oral en la vida social practicant actes de parla: comptant, descrivint, opinant, dialogant..., en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar i per a l'aprenentatge col·laboratiu.
19. Reconèixer, conèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística de Catalunya i d'Espanya.
20. Conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, atenent a la direccionalitat de la informació i al canal comunicatiu, i tenir cura dels aspectes que afecten a la identitat digital pròpia i aliena.

Segon curs

Continguts

Dimensió comprensió lectora

- Textos escrits i multimèdia (CC1, CC19, CC21, CC23):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius.
  - Estructura dels textos.
- Textos audiovisuals (CC1, CC23):
  - Relacions entre text, elements icònics i simbòlics, so.
  - Anàlisi pautada.
- Cerca d'informació (CC3):
  - Estratègies de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels textos.
  - Estratègies prèvies a la cerca.
  - Utilització de fonts diverses, de creixent grau de dificultat.
- Estratègies de comprensió lectora (CC2, CC15):
  - Intenció comunicativa i actitud del parlant.
  - Idees principals i secundàries.
  - Inferències.
  - Contrast amb coneixements propis.
  - Resums, esquemes, mapes conceptuals, xarxes digitals...

Dimensió expressió escrita

- Textos escrits i multimèdia (CC19):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius.
- Escriptura com a procés: planificació, textualització i revisió (CC4, CC15).
- Presentacions escrites i audiovisuals (CC5, CC23):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.
- Cerca d'informació i de models per a la realització de treballs escrits (CC3).
- Adequació (CC5, CC19, CC20, CC23):
  - Registre lingüístic.
  - Adequació lèxica.
  - Sintaxi adequada a la situació comunicativa.
- Coherència (CC5, CC21, CC22):
  - Ordenació i estructuració dels continguts.
- Cohesió (CC5, CC21, CC22): connectors i marcadors textuais, procediments per a la progressió del discurs.
- Correcció (CC5, CC21, CC22):
  - Puntuació, paràgrafs.
  - Normes ortogràfiques amb excepcions més conegudes.
- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC5):
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.

- Citacions, hipervincles.
- Índex, paginació, marges, bibliografia.
- Processadors de text.
- Presentació de l'audiovisual (CC5, CC23):
  - Combinació d'elements icònics, sonors, textuais.
  - Programes de tractament de la imatge.

Dimensió comunicació oral

- Textos orals (CC7, CC8, CC9):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, persuasius, predictius i dels gèneres periodístics, expositius, argumentatius.
  - Formals i no formals.
  - Planificats i no planificats.
  - Recursos verbals i no verbals.
- Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció (CC6).
- Interaccions orals presencials i multimèdia (CC6, CC7, CC8, CC16, CCD1):
  - Construcció de relacions socials a l'interior de l'aula i del centre.
  - Recerca i exposició d'informació.
  - Assertivitat i manteniment de les pròpies idees.
  - Debats.
  - Estratègies comunicatives per a l'inici, manteniment i finalització de les interaccions.
  - Cooperació i respecte crític envers les diferències d'opinió en les situacions de treball cooperatiu.

Dimensió literària

- Lectura lliure d'obres de la literatura catalana, castellana i universal i de la literatura juvenil (CC11, CC14).
- Autors i obres més representatius de les literatures catalana i castellana del segle XII al XV (CC9, CC10, CC11, CC12, CC14):
  - Context històric i social. Gèneres. Corrents literaris.
  - Lectura i explicació de fragments significatius i, si escau, textos complets i adaptats.
  - Temes literaris.
- Consulta de fonts d'informació variades per a la realització de treballs (CC3).
- Estratègies i tècniques per analitzar i interpretar el text literari abans, durant i després de la lectura (CC11):
  - Estructura.
  - Aspectes formals.
  - Recursos estilístics i retòrics (anàfora, metàfora, metonímia, símil, antítesi, hipèrbole, hipèrbole, paral·lelisme, enumeració).
- Redacció de textos d'intenció literària, a partir de la lectura de textos d'obres lliures i/o de l'època, utilitzant les convencions formals del gènere i des d'una perspectiva lúdica i creativa (CC13).

Dimensió actitudinal i plurilingüe

- Varietats de la llengua catalana i de la llengua castellana en els diferents territoris on es parlen (CC17).
  - Factors geogràfics explicatius de les varietats.
- Diversitat de llengües que es parlen a Espanya, a Europa i al món (CC18):
  - Noció de família lingüística.
- Utilització dels coneixements de llengües en contextos reals i funcions diverses (CC18).
  - Semblances i diferències dels sistemes fonètics i la prosòdia de diferents llengües.
  - Influències entre llengües al llarg de la història i en l'actualitat: manlleus, formes de calc.
  - Intercanvis comunicatius amb parlants d'altres llengües, per a la formació, instrucció i relació amb l'exterior.
- Les llengües i els estats, llengües oficials i els factors que les han condicionat, llengües minoritàries (CC17, CC18).

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC19):
  - Registres lingüístics segons la situació comunicativa (col·loquial, familiar, estàndard).
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius.
  - Estructura dels diferents gèneres de text a partir dels paràgrafs i de la puntuació.
  - Modalitats oracionals i relació amb el context.
- Fonètica i fonologia (CC20):
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- Lèxic i semàntica (CC21):
  - Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Àmbit educatiu, social i personal.
  - Camps lexicosemàntics i lèxic nou.
  - Mecanismes de formació de paraules (derivació, composició, sigles, acrònims, manlleus).
  - Relacions semàntiques (polisèmia, sinonímia, antonímia, homonímia). Canvis en el significat de les paraules (eufemismes, paraules tabú).
  - Estratègies digitals de cerca lèxica
- Morfologia i sintaxi (CC22):
  - Categories gramaticals.
  - Tipus de sintagmes.
  - Funcions sintàctiques: subjecte, predicat, complement del nom, complement directe, complement indirecte, complement circumstancial, atribut.
  - Substitucions lèxiques.
  - Elements de l'oració.
  - Connectors: temporals, de lloc, d'ordre, causa i conseqüència.
  - Consulta de diccionaris, eines informàtiques de revisió del text, compendis gramaticals i reculls de normes ortogràfiques.
- Llenguatge audiovisual (CC23): relació entre imatge, text i so. Elements bàsics.
- Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD1)

Criteris d'avaluació

Dimensió comprensió lectora

1. Aplicar estratègies de lectura comprensiva i crítica de gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius.
2. Llegir, comprendre, interpretar i valorar textos escrits propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant, i reconèixer alguns aspectes de la seva forma i el seu contingut.
3. Identificar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital, integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.
4. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i multimèdia, i per revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió expressió escrita

5. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats (planificant, textualitzant, revisant i reescrivint), i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
6. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, i en relació amb la finalitat que persegueixen (narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius), seguint models.
7. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió comunicació oral

8. Comprendre i interpretar textos orals de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, de qualsevol gènere de text estudiat, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, realitzant inferències i determinant l'actitud del parlant.
9. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).
10. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals i informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua, per a discursos relacionats amb la vida quotidiana, les relacions socials, la vida acadèmica i els mitjans de comunicació, i per a gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius i argumentatius.

11. Participar en debats i col·loquis ajustant-se progressivament a les normes que els regulen per a l'intercanvi comunicatiu: coherència, cohesió, correcció, adequació.
12. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos orals i multimèdia, i per a compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió literària

13. Llegir i comprendre, de forma guiada, obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
14. Llegir, comprendre i interpretar textos literaris representatius de la literatura de l'època (literatures catalana i castellana: segles XII a XV), reconeixent la intenció de l'autor, relacionant el seu contingut i la seva forma amb els contextos socioculturals i literaris de l'època, identificant el gènere i el tema, i expressant aquesta relació amb judicis personals raonats.
15. Redactar textos personals d'intenció literària, a partir de models de l'època (literatures catalana i castellana: segles XII a XV), seguint les convencions del gènere, des d'una perspectiva lúdica i creativa.
16. Consultar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura, adoptant un punt de vista crític i personal i utilitzant les tecnologies de la informació.
17. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

18. Valorar la importància de la lectura i l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.
19. Valorar la importància de la interacció oral en la vida social i acadèmica, i per a l'aprenentatge col·laboratiu.
20. Reconèixer, conèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística d'Europa
21. Conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, atenent a la direccionalitat de la informació, al canal comunicatiu i al tipus de dispositiu que s'utilitza, i tenir cura dels aspectes que afecten a la identitat digital pròpia i aliena.

Tercer curs

Continguts

Dimensió comprensió lectora

- Textos escrits i multimèdia (CC1, CC19, CC21, CC23):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris.
  - Estructura dels textos.
- Textos audiovisuals (CC1, CC23):
  - Relacions entre text, elements icònics i simbòlics, so.
  - Seqüències audiovisuals.
  - Anàlisi pautada i interpretació.
- Cerca d'informació (CC3):
  - Estratègies de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels textos.
  - Estratègies prèvies a la cerca.
  - Utilització de fonts diverses, de creixent grau de dificultat.
- Estratègies de comprensió lectora (CC2, CC15):
  - Intenció comunicativa i actitud del parlant.
  - Idees principals i secundàries.
  - Inferències.
  - Contrast amb coneixements propis.
  - Taules, quadres, fitxes, esquemes, mapes conceptuals, xarxes digitals...
- Anàlisi intratextual i intertextual: perspectives única, múltiple, complementària (CC2).

Dimensió expressió escrita

- Textos escrits i multimèdia (CC19):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris.
- Escriptura com a procés: planificació, textualització i revisió (CC4, CC15).
- Presentacions escrites i audiovisuals (CC5, CC23):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.
- Cerca d'informació i de models per a la realització de treballs escrits (CC3).
- Adequació (CC5, CC19, CC22, CC23):
  - Registre lingüístic.
  - Adequació lèxica.
  - Sintaxi adequada a la situació comunicativa.
- Coherència (CC5, CC21, CC22):
  - Ordenació i estructuració dels continguts.
- Cohesió (CC5, CC21, CC22): connectors i marcadors textuais, procediments per a la progressió del discurs.
- Correcció (CC5, CC21, CC22):
  - Puntuació, paràgrafs.
  - Normes ortogràfiques amb excepcions de més dificultat.
- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC5):
  - Cal·ligrafia, tipografia.

- Portada, organització en títols i subtítols.
- Citacions, referències, hipervincles.
- Índex, paginació, marges, bibliografia.
- Processadors de text.
- Presentació de l'audiovisual (CC5, CC22):
  - Combinació d'elements icònics, sons, textuais.
  - Programes de tractament de la imatge.

Dimensió comunicació oral

- Textos orals (CC7, CC8, CC9):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, persuasius, predictius i dels gèneres periodístics, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris.
  - Formals i no formals.
  - Planificats i no planificats.
  - Recursos verbals i no verbals.
- Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció (CC6).
- Interaccions orals presencials i multimèdia (CC6, CC7, CC8, CC16, CCD1):
  - Construcció de relacions socials a l'interior de l'aula i del centre.
  - Comunicació amb altres comunitats escolars i amb la societat en general (cartes al director, notícies a la premsa, ràdio local o per al web del centre).
  - Recerca i exposició d'informació.
  - Assertivitat i manteniment de les pròpies idees.
  - Debats pautats i reglamentats.
  - Estratègies comunicatives per a l'inici, manteniment i finalització de les interaccions.
  - Cooperació i respecte crític envers les diferències d'opinió en les situacions de treball cooperatiu.

Dimensió literària

- Lectura lliure d'obres de la literatura catalana, castellana i universal i de la literatura juvenil (CC11, CC14).
- Autors i obres més representatius de les literatures catalana i castellana dels segles XVI i XVII (CC9, CC10, CC11, CC12, CC14):
  - Context històric i social. Gèneres. Corrents literaris.
  - Lectura i explicació de fragments significatius i, si escau, textos complets i adaptats.
  - Temes i subgèneres literaris. Tòpics més usuals.
- Consulta de fonts d'informació variades per a la realització de treballs (CC3).
- Estratègies i tècniques per analitzar i interpretar el text literari abans, durant i després de la lectura (CC11):
  - Estructura.
  - Aspectes formals.
  - Recursos estilístics i retòrics (anàfora, metàfora, metonímia, símil, antítesi, hipèrton, hipèrbole, paral·lelisme, al·literació, pleonasme, paradoxa, enumeració, asíndeton, polisíndeton).
- Redacció de textos d'intenció literària, a partir de la lectura de textos d'obres lliures i/o de l'època, utilitzant les convencions formals del gènere des d'una perspectiva lúdica i creativa (CC13).

Dimensió actitudinal i plurilingüe

- Varietats de la llengua catalana i de la llengua castellana en els diferents territoris on es parlen (CC17).
  - Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats.
- Diversitat de llengües que es parlen a Espanya, a Europa i al món (CC18):
  - Les famílies lingüístiques més conegudes.
- Utilització dels coneixements de llengües en contextos reals i funcions diverses (CC18).
  - Semblances i diferències dels sistemes fonètics i la prosòdia de diferents llengües.
  - Influències entre llengües al llarg de la història i en l'actualitat: manlleus, formes de calc.
  - Intercanvis comunicatius amb parlants d'altres llengües, per a la formació, instrucció i relació amb l'exterior.
- Les llengües i els estats, llengües oficials i els factors que les han condicionat, llengües minoritàries (CC17, CC18).

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC19):
  - Registres lingüístics segons la situació comunicativa.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris.
  - Estructura dels diferents gèneres de text a partir dels paràgrafs i de la puntuació.
  - Elements de la comunicació. Funcions del llenguatge.
  - Modalitats oracionals i relació amb el context. L'estil directe i indirecte.
- Fonètica i fonologia (CC20):
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- Lèxic i semàntica (CC21):
  - Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Àmbit educatiu, social i personal.
  - Camps lexicosemàntics i lèxic nou, especialment de l'àmbit periodístic i publicitari.
  - Mecanismes de formació de paraules (derivació, composició, parasíntesi, sigles, acrònims, manlleus).
  - Denotació i connotació.
  - Prefixos i sufixos.
  - Relacions semàntiques (polisèmia, sinonímia, antonímia, homonímia, hiponímia, hiperonímia). Canvis en el significat de les paraules (metàfora, metonímia, eufemismes, paraules tabú).
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- Morfologia i sintaxi (CC22):
  - Categories gramaticals.
  - Tipus de sintagmes.
  - Funcions sintàctiques: subjecte, predicat, complement del nom, complement de l'adjectiu, complement directe, complement indirecte, complement circumstancial, atribut, complement de règim, complement predicatiu, aposició.
  - Aposicions.
  - Substitucions pronominals i lèxiques.
  - Elements de l'oració. Oració impersonal. Oració activa i passiva.
  - Distinció entre oració simple i oració composta.
  - Connectors: d'ordre, d'aclariment i detall, de causa i conseqüència, adversatius.

- Consulta de diccionaris, eines informàtiques de revisió del text, compendis gramaticals i reculls de normes ortogràfiques.
- Llenguatge audiovisual (CC23): relació entre imatge, text i so. Elements funcionals.
- Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD2)

Criteris d'avaluació

Dimensió comprensió lectora

1. Aplicar estratègies de lectura comprensiva i crítica de gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris.
2. Llegir, comprendre, interpretar i valorar textos escrits propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant, i valorar alguns aspectes de la seva forma i el seu contingut.
3. Identificar, contrastar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital, integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.
4. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i multimèdia, i per revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió expressió escrita

5. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats: planificant, textualitzant, revisant i reescriuint, i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
6. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, i en relació amb la finalitat que persegueixen (narratius, descriptius, conversacionals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius, periodístics i publicitaris), seguint models.
7. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió comunicació oral

8. Comprendre, interpretar i valorar textos orals propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica i dels mitjans de comunicació, de qualsevol gènere de text estudiat, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, realitzant inferències i determinant l'actitud del parlant.
9. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).

10. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals i informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua, per a discursos relacionats amb la vida quotidiana, les relacions socials, la vida acadèmica i els mitjans de comunicació, i per a gèneres de text narratiu, descriptiu, conversacional, predictiu, persuasiu, instructiu, expositiu, argumentatiu, periodístics i publicitaris.
11. Participar en debats i col·loquis ajustant progressivament a les normes que els regulen per a l'intercanvi comunicatiu: coherència, cohesió, correcció, adequació.
12. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos orals i multimèdia, i per compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió literària

13. Llegir i comprendre, de forma progressivament autònoma, obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
14. Llegir, comprendre interpretar i comentar textos literaris representatius de la literatura de l'època (literatures catalana i castellana: segles XV i XVII), reconeixent la intenció de l'autor, relacionant el seu contingut i la seva forma amb els contextos socioculturals i literaris de l'època, identificant el gènere, el tema, reconeixent la evolució d'alguns tòpics i formes literàries, i expressant aquesta relació amb judicis personals raonats.
15. Redactar textos personals d'intenció literària, a partir de models de l'època (literatures catalana i castellana segles XVI i XVII), seguint les convencions del gènere, des d'una perspectiva lúdica i creativa.
16. Consultar i citar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura, adoptant un punt de vista crític i personal i utilitzant les tecnologies de la informació.
17. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per compondre i revisar progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

18. Valorar la importància de la lectura i l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.
19. Valorar la llengua oral com a instrument d'aprenentatge, com a mitjà per transmetre coneixements, idees i sentiments i com a eina per a l'aprenentatge col·laboratiu i la regulació de la conducta.
20. Reconèixer, conèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística d'Europa i del món.
21. Conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, atenent a la direccionalitat de la informació, a l'abast del sistema comunicatiu, al canal comunicatiu i al tipus de dispositiu que s'utilitza, i tenir cura dels aspectes que afecten a la identitat digital pròpia i aliena.

Quart curs

Continguts

Dimensió comprensió lectora

- Textos escrits i multimèdia (CC1, CC19, CC21, CC23):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius (carta a l'administració, instància, currículums, sol·licitud de feina, carta de presentació, formularis).
  - Estructura dels textos.
- Textos audiovisuals (CC1, CC23):
  - Relacions entre text, elements icònics i simbòlics, so.
  - Seqüències audiovisuals.
  - Anàlisi autònoma i interpretació.
- Cerca d'informació (CC3):
  - Estratègies de consulta per comprendre i ampliar el contingut dels textos.
  - Estratègies prèvies a la cerca.
  - Utilització de fonts diverses, de creixent grau de dificultat.
- Estratègies de comprensió lectora (CC2, CC15):
  - Intenció comunicativa i actitud del parlant.
  - Idees principals i secundàries.
  - Inferències.
  - Contrast amb coneixements propis.
  - Quadres sinòptics, esquemes, mapes conceptuals, xarxes digitals...
- Anàlisi intratextual i intertextual: perspectives única, múltiple, complementària (CC2).

Dimensió expressió escrita

- Textos escrits i multimèdia (CC19):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius (carta a l'administració, instància, currículums, sol·licitud de feina, carta de presentació, formularis).
- Escripció com a procés: planificació, textualització i revisió (CC4, CC15).
- Presentacions escrites i audiovisuals (CC5, CC23):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.
- Cerca d'informació i de models per a la realització de treballs escrits (CC3).
- Adequació (CC5, CC19, CC22, CC23):
  - Registre lingüístic.
  - Adequació lèxica.
  - Sintaxi adequada a la situació comunicativa.
- Coherència (CC5, CC21, CC22):
  - Ordenació i estructuració dels continguts.
- Cohesió (CC5, CC21, CC22): connectors i marcadors textuais, procediments per a la progressió del discurs.

- Correcció (CC5, CC19, CC21):
  - Puntuació, paràgrafs.
  - Normes ortogràfiques amb tot tipus d'excepcions.
- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC5):
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.
  - Citacions, referències, hipervincles.
  - Índex, paginació, marges, bibliografia.
  - Processadors de text.
- Presentació de l'audiovisual (CC5, CC23):
  - Combinació d'elements icònics, sonors, textuals.
  - Programes de tractament de la imatge.

Dimensió comunicació oral

- Textos orals (CC7, CC8, CC9):
  - Àmbits: vida quotidiana, relacions socials, vida acadèmica i mitjans de comunicació.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, persuasius, predictius, expositius, argumentatius, administratius (carta a l'administració, instància, currículums, sol·licitud de feina, carta de presentació, emplenat de formularis).
  - Formals i no formals.
  - Planificats i no planificats.
  - Recursos verbals i no verbals.
- Processos de comprensió oral: reconeixement, selecció, interpretació, anticipació, inferència, retenció (CC6).
- Interaccions orals presencials i multimèdia (CC6, CC7, CC8, CC17, CCD1):
  - Construcció de relacions socials a l'interior de l'aula i del centre.
  - Comunicació amb altres comunitats escolars i amb la societat en general (cartes al director, notícies a la premsa, ràdio local o per al web del centre).
  - Recerca i exposició d'informació.
  - Assertivitat i manteniment de les pròpies idees.
  - Debats pautats i reglamentats.
  - Estratègies comunicatives per a l'inici, manteniment i finalització de les interaccions.
  - Cooperació i respecte crític envers les diferències d'opinió en les situacions de treball cooperatiu.

Dimensió literària

- Lectura lliure d'obres de la literatura catalana, castellana i universal i de la literatura juvenil (CC11, CC14).
- Autors i obres més representatius (CC9, CC10, CC11, CC12, CC14):
  - Literatura catalana: segles XVIII a XX.
  - Literatura castellana: segles XVIII a XX.
- Context històric i social. Gèneres. Corrents literaris.
- Lectura i explicació de fragments significatius i, si escau, textos complets i adaptats.
  - Temes i subgèneres literaris. Tòpics.
- Consulta de fonts d'informació variades per a la realització de treballs (CC3).

- Estratègies i tècniques per analitzar i interpretar el text literari abans, durant i després de la lectura (CC11):
  - Estructura.
  - Aspectes formals.
  - Recursos estilístics i retòrics (anàfora, metàfora, metonímia, símil, antítesi, hipèrbaton, hipèrbole, paral·lelisme, al·literació, pleonasme, paradoxa, quiasme, sinestèsia, enumeració, asíndeton, polisíndeton, al·legoria).
- Redacció de textos d'intenció literària, a partir de la lectura de textos d'obres lliures i/o de l'època, utilitzant les convencions formals del gènere i amb intenció lúdica i creativa (CC13).

Dimensió actitudinal i plurilingüe

- Varietats de la llengua catalana i de la llengua castellana en els diferents territoris on es parlen (CC17).
  - Factors culturals, històrics i geogràfics explicatius de les varietats.
- Evolució de les relacions entre llengües en contacte i diversitat de situacions que es produeixen (CC18):
  - Comparació entre llengües romàniques conegudes.
- Diversitat de llengües que es parlen a Espanya, a Europa i al món (CC18):
  - Les famílies lingüístiques.
- Utilització dels coneixements de llengües en contextos reals i funcions diverses (CC18).
  - Semblances i diferències dels sistemes fonètics i la prosòdia de diferents llengües.
  - Influències entre llengües al llarg de la història i en l'actualitat: manlleus, formes de calc.
  - Intercanvis comunicatius amb parlants d'altres llengües, per a la formació, instrucció i relació amb l'exterior.
- Les llengües i els estats, llengües oficials i els factors que les han condicionat, llengües minoritàries (CC17, CC18).

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC19):
  - Registres lingüístics segons la situació comunicativa.
  - Gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
  - Estructura dels diferents gèneres de text a partir dels paràgrafs i de la puntuació.
  - Elements de la comunicació. Funcions del llenguatge.
  - Modalitats oracionals i relació amb el context. L'estil directe i indirecte.
- Fonètica i fonologia (CC20):
  - Símbols fonètics amb la pronunciació de fonemes d'especial dificultat.
  - Patrons bàsics de ritme, d'entonació i accentuació de paraules i enunciats.
- Lèxic i semàntica (CC21):
  - Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic precís i apropiat a contextos concrets i quotidians.
  - Àmbit educatiu, social i personal.
  - Camps lexicosemàntics i lèxic nou, especialment de l'àmbit administratiu.
  - Mecanismes de formació de paraules (derivació, composició, parasíntesi, sigles, acrònims, manlleus).
  - Prefixos i sufixos.
  - Relacions semàntiques (polisèmia, sinonímia, antonímia, homonímia hiponímia, hiperonímia). Canvis en el significat de les paraules (metàfora, metonímia, eufemismes, paraules tabú).

- Estratègies digitals de cerca lèxica.
- Morfologia i sintaxi (CC22):
  - Categories gramaticals.
  - Funcions sintàctiques. Oració impersonal. Transformació d'estructures actives i passives.
  - Oració composta coordinada i subordinada. Construcció d'infinitiu, gerundi i participi.
  - Connectors per introduir un tema, relacionar idees, posar èmfasi, donar detalls, introduir conclusions, indicar causa, finalitat, condició, objecció, posicionament davant de diverses opcions.
  - Elements d'estil (ús d'anàfores, eliminació de repeticions, substitucions pronominals i lèxiques).
  - Consulta de diccionaris, eines informàtiques de revisió del text, compendis gramaticals i reculls de normes ortogràfiques.
- Llenguatge audiovisual (CC23): relació entre imatge, text i so. Elements avançats.
- Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals). (CCD2)

Criteris d'avaluació

Dimensió comprensió lectora

1. Aplicar diferents estratègies de comprensió lectora per a la lectura de gèneres de text narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius.
2. Llegir, comprendre, interpretar i valorar textos escrits propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant i valorant alguns aspectes de la seva forma i el seu contingut.
3. Identificar, contrastar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de les biblioteques o de qualsevol altra font d'informació impresa en paper o digital integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.
4. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió de textos escrits i multimèdia, i per a la revisió progressivament autònoma dels textos propis i aliens.

Dimensió expressió escrita

5. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats (planificant, textualitzat, revisant i reescrivint), i integrant la reflexió ortogràfica i gramatical en la pràctica i ús de l'escriptura.
6. Escriure textos en relació amb l'àmbit d'ús de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, i en relació amb la finalitat que persegueixen (narratius, descriptius, conversacionals formals, predictius, persuasius, instructius, expositius, argumentatius i administratius), seguint models.

7. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió comunicació oral

8. Comprendre, interpretar i valorar textos orals propis de la vida quotidiana, de les relacions socials, de la vida acadèmica, dels mitjans de comunicació, de l'àmbit laboral i de relacions amb organismes, de qualsevol gènere de text estudiat, captant el sentit global, identificant la informació rellevant, extraient informacions concretes, fent inferències, determinant l'actitud del parlant i valorar alguns aspectes de la seva forma i seu contingut.
9. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).
10. Aprendre a parlar en públic, en situacions formals o informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua oral, per a discursos relacionats amb l'àmbit escolar/acadèmic i social i per discursos que tenen com a finalitat exposar i argumentar.
11. Conèixer, utilitzar i valorar les normes de cortesia en les intervencions orals pròpies de l'activitat acadèmica, tant espontànies com planificades i en les pràctiques discursives orals, analitzant en els debats i tertúlies la validesa dels arguments i interpretant de forma crítica tant la seva forma com el contingut.
12. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió textos orals i multimèdia, i per a la revisió progressivament autònoma dels textos propis i aliens.

Dimensió literària

13. Llegir i comprendre de forma autònoma obres literàries de la literatura catalana, castellana i universal de tots els temps i de la literatura juvenil, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
14. Llegir, comprendre i comentar textos representatius dels segles XVIII, XIX i XX, reconeixent la intenció de l'autor, el tema, els trets propis del gènere al qual pertany i relacionant el seu contingut amb el context sociocultural i literari de l'època, o d'altres èpoques, i expressar la relació existent amb judicis personals raonats.
15. Redactar textos personals d'intenció literària, a partir de la lectura de textos dels segles XVIII, XIX i XX, seguint les convencions formals del gènere, i amb intenció lúdica i creativa.
16. Consultar i citar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre un tema del currículum de literatura, adoptant un punt de vista crític i personal, i utilitzant les tecnologies de la informació.
17. Emprar la reflexió gramatical a nivell de la frase i del text per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos literaris, i per a la revisió progressivament autònoma dels textos propis i aliens.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

18. Valorar la importància de la lectura i l'escriptura com a eines d'adquisició dels aprenentatges i com a estímul del desenvolupament personal.
19. Valorar la llengua oral com a instrument d'aprenentatge, com a mitjà per transmetre coneixements, idees i sentiments i com a eina per a l'aprenentatge col·laboratiu i la regulació de la conducta.
20. Reconèixer, conèixer, respectar i valorar la diversitat lingüística i cultural d'Europa i del món.
21. Conèixer i emprar els sistemes de comunicació digitals sincrònics o asincrònics, atenent a la direccionalitat de la informació, a l'abast del sistema comunicatiu, al canal comunicatiu i al tipus de dispositiu que s'utilitza, i tenir cura dels aspectes que afecten a la identitat digital pròpia i aliena.

ÀMBIT LINGÜÍSTIC

LLENGÜES ESTRANGERES (matèria comuna)

COMPETÈNCIES DE LA MATÈRIA

Entendre i parlar idiomes diferents de la llengua pròpia constitueix una capacitat bàsica que tots els ciutadans necessiten. Un objectiu estratègic és millorar l'aprenentatge de les llengües estrangeres. És per això que aquest currículum és comú a totes les llengües estrangeres que s'estudien en el territori, sigui com a primera llengua estrangera o com a segona.

La competència comunicativa i lingüística és l'habilitat per expressar i interpretar conceptes, pensaments, sentiments, fets i opinions de forma oral i escrita (escoltar, parlar, llegir i escriure), i per interactuar lingüísticament d'una manera adequada i creativa en tots els possibles contextos socials i culturals, com l'educació i la formació, la vida privada i la professional, i l'oci. La comunicació en llengües estrangeres exigeix també tenir capacitats com ara la mediació i la comprensió intercultural.

D'acord amb el Marc europeu comú de referència per a les llengües, la competència lingüística comunicativa inclou coneixements, habilitats i saber fer relatius als components lingüístic, sociolingüístic i pragmàtic. S'hi integren, per tant, els coneixements i les habilitats lèxiques, fonètiques i morfosintàctiques, i la conscienciació dels principals tipus d'interacció verbal i registres de la llengua. El coneixement de les convencions socials, dels aspectes culturals i de la diversitat lingüística també és important, així com també les habilitats que permeten distingir i utilitzar diferents tipus de textos, cercar, recopilar i processar informació, utilitzar eines d'ajuda i formular i expressar els propis arguments orals i escrits d'una manera convincent i adequada al context. Una actitud positiva pel que fa a la comunicació en llengua estrangera comporta la disposició al diàleg crític i constructiu, l'apreciació de les qualitats estètiques i la voluntat de dominar-les, així com l'interès per la interacció amb altres persones.

En un currículum de llengües estrangeres fonamentat en competències bàsiques, adquireixen una especial importància les activitats comunicatives (recepció, producció, interacció i mediació) i les habilitats psicosocials (col·laboració, lideratge, innovació, gestió interpersonal) que, de manera conjunta, apoderen l'alumnat per exercir una ciutadania activa i responsable.

Les onze competències que componen l'àrea de llengua estrangera s'agrupen en cinc dimensions: comunicació oral; comprensió lectora; expressió escrita; literària; i actitudinal i plurilingüe.

Les activitats de recepció, producció, interacció formen part del procés comunicatiu en tant que comporten expressar-se i comprendre de manera oral, tant individualment com en interaccions planificades o espontànies, comprendre textos escrits i multimèdia, i produir-ne. La mediació i les habilitats psicosocials amplien la profunditat comunicativa amb una intencionalitat competencial vers la construcció social de comunitat i la convivència al llarg de la vida. La dimensió literària, fonamentada en el reconeixement de valors estètics, ètics i culturals i en la instrumentalització d'estratègies lingüístiques i comunicatives, implica l'activitat creativa de comprensió, reproducció i valoració de textos escrits, orals i audiovisuals, que causa en el receptor una reacció emocional i estètica. A més, un aprenent ha de ser capaç de transferir i aplicar els aprenentatges adquirits en altres llengües a les llengües que aprèn. Així, la dimensió actitudinal i plurilingüe es troba present, de manera transversal, tant en les tres dimensions que constitueixen el procés comunicatiu com en la dimensió literària.

Els criteris emprats per determinar la gradació del nivell de consecució de cada competència estan relacionats amb la complexitat del llenguatge per comprendre o expressar missatges, i la de les estratègies requerides per fer-ho, així com amb la diversitat textual, la varietat d'àmbits (públic, acadèmic i personal), i amb el grau progressiu d'autonomia (des de l'ús controlat de la llengua amb ajut de suports, fins a un ús més espontani i creatiu).

En la societat del coneixement, la digitalització comporta canvis en tot el cicle de l'aprenentatge. El coneixement es construeix a partir de la interacció amb l'entorn, per tant les competències digitals han esdevingut agents actius dels aprenentatges, ja que faciliten aquesta interacció. En aquest sentit, les digitals són competències transversals que han de contribuir a la millora global de tots els aprenentatges, al desenvolupament d'actituds responsables i adequades en relació amb la identitat digital i a l'aprenentatge al llarg de la vida. Les competències digitals es concreten en uns continguts clau que s'han afegit als específics de les competències de l'àmbit lingüístic. Així mateix, s'han inclòs en els criteris d'avaluació de les diferents dimensions.

Les competències digitals es concreten en alguns continguts clau (CCD) que s'afegeixen als vint-i-quatre continguts clau de les competències de l'àmbit lingüístic de llengües estrangeres (CC). També estan presents en l'avaluació de les diferents dimensions.

Dimensió comunicació oral

La comunicació oral consisteix en la capacitat de comprendre i expressar missatges orals tenint present el destinatari, el propòsit i la situació comunicativa. La competència oral facilita, a través dels intercanvis amb els altres, elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, construeix el propi pensament i desenvolupa l'expressivitat i la fluïdesa. Escoltar i parlar s'associen molt sovint perquè incorporen les capacitats de comprendre, expressar-se i conversar.

La comprensió de textos orals, en contextos significatius, permet aprendre i adquirir una llengua estrangera. Un aprenent que sigui competent en la comprensió de textos orals en els contextos quotidians més habituals és capaç de participar amb èxit en situacions comunicatives diverses.

L'expressió oral en llengües estrangeres, d'altra banda, implica el coneixement d'un lèxic i d'uns elements morfosintàctics i textuais expressats mitjançant elements prosòdics i gestuals, que permeten al parlant expressar-se d'acord amb les normes que regulen la llengua. Ser competent en una llengua estrangera implica utilitzar elements comunicatius verbals i no verbals, i aplicar els coneixements lingüístics, textuais i socioculturals per interpretar i expressar missatges orals.

En la interacció es validen els processos de la comprensió i de l'expressió oral. L'alumnat ha de saber interactuar amb eficàcia i eficiència en forma monologada, dialogada i en discursos plurigestionats, on intervenen diferents interlocutors.

Aquesta dimensió, per tant, es compon de tres competències que s'haurien de treballar de manera integrada per tal d'afavorir la transferència de coneixements, habilitats i estratègies entre elles.

Competència 1. Obtenir informació i interpretar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit acadèmic
--

Ser competent en la comprensió de textos orals en llengua estrangera implica obtenir la informació explícita i rellevant, interpretar-la i inferir el sentit global dels missatges. A més, suposa disposar d'una base lingüística adequada per comprendre els missatges, reconèixer els registres i les varietats socials i geogràfiques i interpretar els elements prosòdics i no verbals.

Les estratègies implicades són:

- Mobilització dels coneixements previs sobre el tema, la situació o el context, l'estructura organitzativa i el conjunt d'elements lingüístics que constitueixen el text.
- Distinció i interpretació dels sons i l'entonació, identificant els elements que conformen el text, com ara paraules o expressions clau per, a partir d'aquestes, copsar el sentit global que el text genera.

Aquestes estratègies permeten anticipar i inferir la informació semàntica relacionant-la amb allò que s'ha escoltat abans, discriminar els sons i assignar-los un significat contextual mentre es construeix progressivament la comprensió del text, i finalment reconstruir el sentit del missatge que transmet l'emissor.

L'aprenent ha de saber seleccionar les estratègies més adequades depenent del coneixement que tingui de la llengua, la familiaritat amb el tema, la finalitat de la tasca i l'estil personal d'aprenentatge.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
1.1. Identificar el tema, obtenir informació literal i identificar el propòsit principal de textos orals en situacions comunicatives properes i conegudes sobre temes d'àmbits personals i acadèmics en què la intenció és explícita.	1.2. Comprendre el sentit global de textos orals i distingir les idees principals i secundàries en situacions comunicatives properes, sobre temes d'àmbits personals, acadèmics i dels mitjans de comunicació.	1.3. Interpretar la informació explícita i implícita de textos orals en situacions comunicatives conegudes sobre temes relacionats amb diversos tipus d'àmbits.

Continguts clau

- CC1. Comprensió oral: global, literal i interpretativa, a partir de fonts adaptades o autèntiques.
- CC2. Estratègies de comprensió oral: identificació de paraules i expressions clau; anticipació i formulació d'hipòtesis a partir dels coneixements previs sobre la situació, selecció, interpretació, inferència, retenció.
- CC3. Estratègies de producció oral: compensació, fórmules d'inici, manteniment i finalització del text oral. Textos semiformals i no formals, planificats i no planificats, presencials o digitals.
- CC4. Estratègies d'interacció oral: fórmules d'inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, oferiment i demanda d'aclariments, confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció, correcció mútua.
- CC6. Principals variants fonètiques i fonològiques de la llengua estrangera.

CC20. Pragmàtica:

- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
- Funcions del llenguatge.
- Registres lingüístics semiformal i no formals.
- Gèneres de text en format oral narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, instructiu, predictiu, literari i conversacional.
- Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
- Organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions.
- Context, formal i no formal.
- Gestualitat, ús de suport visual complementari.

CC21. Fonètica i fonologia. Elements prosòdics:

- Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
- Reconeixement de fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.

CC22. Lèxic i semàntica:

- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
- Sinonímia, antonímia, homofonia, derivació, composició.
- Prefixos i sufixos.
- Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).

CC23. Morfologia i sintaxi:

- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
- Estratègies de compensació: sinonímia, perifrasi, paràfrasi.
- Estructura de l'oració.

CC24. Estratègies verbals i no verbals per superar malentesos causats per les diferències culturals.

CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

Competència 2. Planificar i produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa

Ser competent en la producció oral suposa ser capaç d'expressar fets i coneixements, opinions i sentiments, de manera comprensible per al receptor. Per planificació s'entén la disposició del temps per pensar què es dirà, generar, seleccionar i ordenar idees, saber com expressar-les i adequar-les a l'objectiu de la tasca, el destinatari, la situació comunicativa, el gènere de text, les convencions i les normes i estructures gramaticals.

Aquesta competència implica parlar en públic dins i fora de l'aula, per la qual cosa s'ha de proporcionar a l'alumnat un entorn lingüísticament ric amb estímuls que el convidin a fer ús de la paraula, practicant l'accentuació prosòdica, la pronunciació, l'entonació i la pausa, i l'assaig (que no memorització) abans de la presentació en públic.

Per compensar un coneixement limitat de la llengua estrangera i millorar l'eficàcia de la comunicació, cal fer ús d'estratègies verbals i no verbals. Algunes estan relacionades amb la competència discursiva (planificació prèvia del text oral...); d'altres, amb la competència lingüística (parafrasejar, reformular...) o amb l'ús del llenguatge no verbal.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
2.1. Produir de manera entenedora textos orals breus i senzills de gèneres diversos -a partir d'una planificació prèvia- amb un repertori lèxic elemental i quotidià, referits a fets i coneixements familiars i habituals.	2.2. Produir de manera entenedora i suficientment correcta textos orals senzills de gèneres diversos amb suport general i un repertori lèxic bàsic, referits a experiències viscudes i properes: personals i acadèmiques.	2.3. Produir de manera fluida textos orals ben estructurats de gèneres diversos, amb un repertori lèxic variat i una morfosintaxi de relativa complexitat, referits a fets i coneixements diversos relacionats amb diversos camps d'interès.

Continguts clau

- CC3. Estratègies de producció oral: compensació, fórmules d'inici, manteniment i finalització del text oral. Textos semiformals i no formals, planificats i no planificats, presencials o digitals.
- CC4. Estratègies d'interacció oral: fórmules d'inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, oferiment i demanda d'aclariments, confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció, correcció mútua.
- CC5. Lectura en veu alta natural i expressiva. Recursos expressius de la veu: tonalitat, intensitat, silencis...
- CC20. Pragmàtica:
- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge.
  - Registres lingüístics semiformals i no formals.
  - Gèneres de text en format oral narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, instructiu, predictiu, literari i conversacional.
  - Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
  - Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions.
  - Context, formal i no formal.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.
- CC21. Fonètica i fonologia. Elements prosòdics:
- Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
  - Reconeixement de fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.
- CC22. Lèxic i semàntica:
- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
  - Sinonímia, antonímia, homofonia, derivació, composició.
  - Prefixos i sufixos.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).
- CC23. Morfologia i sintaxi:
- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
  - Estratègies de compensació: sinonímia, perifrasis, paràfrasis.
  - Estructura de l'oració.
- CC24. Estratègies verbals i no verbals per superar malentesos causats per les diferències culturals.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Competència 3. Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs
---

La interacció oral o conversa en la llengua estrangera té un paper fonamental en la millora de l'aprenentatge de la llengua. La construcció de significat per part de dos o més parlants comporta negociar els continguts de les seves interaccions i la forma.

Les estratègies d'interacció a desenvolupar són:

- Saludar i prendre la paraula, triar temes de conversa d'interès mutu i cenyir-se al tema a fi d'iniciar el discurs.
- Cooperar amb l'interlocutor per fer fluir la conversa: invitar a parlar, escoltar activament, respectar el torn de paraula, demanar i oferir aclariments o ajuda en cas de malentès o ambigüitat.
- Tancar la conversa, recapitular, si escau, i acomiadar-se.

A banda d'aquestes, cal desenvolupar també estratègies comunicatives i d'interacció específiques en l'aprenentatge d'una llengua estrangera relatives a:

- La planificació.
- La utilització dels recursos lingüístics de manera equilibrada i eficient.
- La compensació de les deficiències.
- El control dels resultats de la interacció.
- La reparació o correcció.

La interacció implica:

- La cooperació en la negociació dels significats.
- La negociació de la forma.
- L'aplicació d'estratègies d'autocorrecció i correcció per part d'altres.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
3.1. Utilitzar estratègies per iniciar, mantenir i acabar la conversa, i emprar estratègies de comunicació oral per resoldre tasques comunicatives senzilles i habituals, de complexitat cognitiva simple, que requereixen recursos lingüístics bàsics i amb suports abundants.	3.2. Aplicar estratègies per iniciar, mantenir i acabar la conversa, i emprar estratègies de comunicació oral per resoldre tasques comunicatives que poden aparèixer en viatjar a indrets on es parla la llengua, que requereixen recursos lingüístics senzills i amb suport puntual.	3.3. Aplicar estratègies per iniciar, mantenir i acabar la conversa, i emprar estratègies de comunicació per resoldre tasques comunicatives d'àmbits personals i acadèmics, d'una major complexitat cognitiva, que requereixen varietat de recursos lingüístics i un cert grau d'improvisació

Continguts clau

- CC3. Estratègies de producció oral: compensació, fórmules d'inici, manteniment i finalització del text oral. Textos semiformals i no formals, planificats i no planificats, presencials o digitals.
- CC4. Estratègies d'interacció oral: fórmules d'inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, oferiment i demanda d'aclariments, confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció, correcció mútua.

CC20. Pragmàtica:

- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
- Funcions del llenguatge.
- Registres lingüístics semiformal i no formals.
- Gèneres de text en format oral narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, instructiu, predictiu, literari i conversacionals.
- Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
- Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions..
- Context formal i no formal.
- Gestualitat, ús de suport visual complementari.

CC21. Fonètica i fonologia. Elements prosòdics:

- Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
- Reconeixement de fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.

CC22. Lèxic i semàntica:

- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
- Sinonímia, antonímia, homofonia, derivació, composició
- Prefixos i sufixos.
- Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).

CC23. Morfologia i sintaxi:

- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
- Estratègies de compensació: sinonímia, perifrasis, paràfrasis.
- Estructura de l'oració.

CC24. Estratègies verbals i no verbals per superar malentesos causats per les diferències culturals.

CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Dimensió comprensió lectora

La comprensió lectora és la capacitat de comprendre, valorar i emprar textos escrits, per assolir objectius personals i desenvolupar el propi coneixement. Un lector competent és aquell que interactua amb el text per construir-ne el significat a partir dels coneixements previs, de les informacions que el text proporciona i del propòsit de la lectura. En aquest diàleg interactiu intervenen dos processos cognitius; d'una banda, la mobilització dels coneixements previs (personals, lingüístics i culturals) i la formulació d'hipòtesis sobre la informació que el text conté, i, d'altra, el reconeixement de la informació gràfica, visual i discursiva.

En funció de la finalitat de la lectura, es llegeix de manera intensiva, que requereix una comprensió quasi bé absoluta del text, o de manera extensiva, que només requereix una comprensió suficient. D'altra banda, en funció del propòsit lector, s'apliquen estratègies de comprensió global o de comprensió específica.

Aquesta dimensió està formada per tres competències que s'haurien de treballar de manera integrada per tal d'afavorir la transferència de coneixements, habilitats i estratègies entre elles. Així mateix, cal reforçar la transferència de les habilitats adquirides en la pràctica de les llengües preferents d'aprenentatge.

Competència 4. Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació i interpretar el contingut de textos escrits d'estructura clara de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit acadèmic

Comprendre un text implica localitzar o recuperar la informació clau a partir d'un procés de selecció de les dades segons el propòsit de la lectura. Interpretar el contingut de textos comporta fer inferències per establir relacions no explícites en el text, de manera que el lector desenvolupa una comprensió més profunda, específica o completa del que ha llegit.

Per al desenvolupament d'aquesta competència cal que s'estableixi una relació entre el text (les intencions de l'emissor, l'enfocament, el context, la finalitat comunicativa), el procés de la lectura (les estratègies lectores i el coneixement lingüístic) i el lector mateix (coneixements previs del món, del context i de la situació personal) d'una manera interactiva.

Per tal d'obtenir informació dels textos, l'alumne ha d'articular dos tipus de comprensió: la global, que implica entendre el sentit general, i l'específica, que implica reconèixer i entendre les informacions secundàries i els detalls.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
4.1. Obtenir informació global i reconèixer el propòsit i les idees principals d'un text escrit breu de lèxic freqüent i quotidià identificant les paraules clau i les expressions habituals.	4.2. Obtenir informació literal de textos escrits senzills amb repertori lèxic elemental discriminant les idees principals i les secundàries i aportar alguna reflexió de tipus personal.	4.3. Obtenir informació de textos escrits senzills que contenen el vocabulari específic del tema interpretant les idees principals i secundàries, i aportar reflexions diverses de tipus personal.

Continguts clau

- CC7. Comprensió escrita: global, literal, interpretativa i valorativa, a partir de fonts adaptades o autèntiques. Reconeixement de gèneres de text diversos. Tema, idea principal i idees secundàries.
- CC8. Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura: distinció d'idees rellevants i secundàries, realització d'hipòtesis i d'inferències, localització de paraules clau, identificació de la idea general del text, així com d'informació específica.
- CC20. Pragmàtica:
- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge.
  - Registres lingüístics semiformals i no formals.
  - Gèneres de text escrits narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, predictius, literaris i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
  - Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions..
  - Context formal i no formal.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.
- CC22. Lèxic i semàntica:
- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
  - Sinonímia, antonímia, sentit figurat, falsos amics, derivació, composició
  - Prefixos i sufixos.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).

Competència 5. Interpretar els trets contextuais, discursius i lingüístics d'un text i reconèixer la seva tipologia per comprendre'l
---

Ser un lector competent en llengua estrangera requereix, a més de la competència anterior, detectar i interpretar tres tipus de característiques d'un text: les contextuais, les discursives i les lingüístiques. Totes elles contribueixen a reconèixer la seva tipologia.

La interpretació d'aquests trets permet determinar de manera global davant de quin tipus de text ens trobem i contribueix a la seva comprensió. D'aquesta manera el lector ha de poder reconèixer que la presència d'un gran nombre d'adjectius suggereix que es troba davant un text descriptiu; que una explicació de fets successius i connectats és típica d'un text narratiu; que determinats connectors i marcadors indiquen un tipus de text argumentatiu; que una successió de torns de paraula correspon a un text conversacional; o que els imperatius són típics d'un text instructiu. El reconeixement del tipus i el gènere de text permet al lector activar les estratègies apropiades per comprendre'ls.

Així mateix, permet identificar els diversos formats i suports en què poden ser presentats els textos: tant els convencionals de paper com els digitals.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
5.1. Interpretar els trets contextuais, discursius i lingüístics simples en textos de temàtica propera, d'estructura, format i propòsit comunicatiu clars, i amb lèxic i estructures morfosintàctiques senzilles però variades.	5.2. Interpretar els trets contextuais, discursius i lingüístics en textos de temàtica parcialment desconeguda però propera, d'estructura i format variats, i amb un lèxic i estructures morfosintàctiques variades.	5.3. Interpretar els trets contextuais, discursius i lingüístics en textos llargs de temàtica desconeguda d'àmbits diversos però propers i d'estructura i format complexos, i amb un lèxic i estructures morfosintàctiques variades i d'una certa complexitat.

Continguts clau

- CC7. Comprensió escrita: global, literal, interpretativa i valorativa, a partir de fonts adaptades o autèntiques. Reconeixement de gèneres de text diversos. Tema, idea principal i idees secundàries.
- CC8. Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura: distinció d'idees rellevants i secundàries, realització d'hipòtesis i d'inferències, localització de paraules clau, identificació de la idea general del text, així com d'informació específica.
- CC20. Pragmàtica:
- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge.
  - Registres lingüístics semiformals i no formals.
  - Gèneres de text escrits narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, predictius, literaris i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
  - Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions.
  - Context formal i no formal.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.

CC22. Lèxic i semàntica:

- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
- Sinonímia, antonímia, homofonia, sentit figurat, falsos amics, derivació, composició.
- Prefixos i sufixos.
- Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).

CC23. Morfologia i sintaxi:

- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
- Estratègies de compensació: sinonímia, perifrasis, paràfrasis.
- Estructura de l'oració.

Competència 6. Seleccionar i utilitzar eines de consulta per accedir a la comprensió de textos i per adquirir coneixement
--

L'adquisició d'aquesta competència implica, d'una banda, saber cercar i trobar el significat de mots clau desconeguts, per accedir a la comprensió d'un text escrit, i, de l'altra, saber trobar la informació necessària per adquirir coneixements dels àmbits personal i acadèmic. L'aprenent haurà d'aplicar, de manera progressivament autònoma, estratègies que li permetin deduir el significat de paraules i expressions desconegudes a partir del context, i utilitzar eines de consulta com ara diccionaris, traductors i altres.

Transformar la informació en coneixement exigeix :

- Cercar-la en fonts diversificades, analitzar-la, reorganitzar-la, categoritzar-la i sintetitzar-la.
- Valorar-ne la fiabilitat i pertinència.
- Integrar-la en els esquemes de coneixements previs.

D'aquesta manera, es possibilita l'elaboració posterior de produccions orals i/o escrites que mostrin el coneixement que s'ha adquirit.

La cerca d'informació per adquirir coneixement inclou també la localització de recursos sobre el funcionament de la llengua estrangera que facilitin la millora de la competència lingüística de l'aprenent. És fonamental que els alumnes prenguin consciència dels processos de consulta emprats per transferir-los a d'altres situacions i contextos, de manera progressivament autònoma.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
6.1. Utilitzar eines de consulta senzilles, a partir de pautes donades, per accedir a la comprensió de mots clau i per obtenir informació explícita.	6.2. Identificar i seleccionar, amb suports generals, les eines de consulta adequades a la tasca i de cerca d'informació per comprendre i obtenir informació implícita.	6.3. Emprar, de manera autònoma, eines de consulta i de cerca per comprendre i integrar la informació en esquemes de coneixement previ.

Continguts clau

CC9. Cerca i gestió de la informació i la consulta lingüística (CCD12, CCD16, CCD17):

- Localització, selecció i organització.
- Subratllat, organització en taules, esquemes, resums, mapes conceptuals.
- Ús de diccionaris, traductors, glossaris, lèxic plurilingüe.

- Ús de fonts diverses, en paper o en línia: llibres, enciclopèdies, diaris, revistes, cercadors d'Internet, blogs i webs específiques.

CC10. Criteris de selecció i valoració de la informació: adequació a l'objectiu i al context de la cerca, reconeixement de l'autoria, credibilitat, contrast i actualització de les fonts, etc.

CC20. Pragmàtica:

- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
- Funcions del llenguatge.
- Registres lingüístics semiformals i no formals.
- Gèneres de text escrits narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, predictius, literaris i conversacionals.
- Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
- Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions.
- Context formal i no formal.
- Gestualitat, ús de suport visual complementari.

CC22. Lèxic i semàntica:

- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
- Sinonímia, antonímia, homofonia, sentit figurat, falsos amics, derivació, composició.
- Prefixos i sufixos.
- Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).

CC23. Morfologia i sintaxi:

- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
- Estratègies de compensació: sinonímia, perífrasis, paràfrasis.
- Estructura de l'oració.

Dimensió expressió escrita

L'expressió escrita és la capacitat d'utilitzar l'escriptura com una activitat que permet comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat.

Un escriptor competent dedica temps a pensar i planificar abans d'escriure. Redacta el text, el revisa i repara en funció de la situació comunicativa i de les convencions i normes gramaticals. Escriu en diferents formats (continus, discontinus i multimodals) i suports (paper i digital), però sempre de manera coherent, cohesionada i amb respecte a les normes de funcionament de la llengua.

Qualsevol tasca d'expressió escrita en llengües estrangeres ha de tenir una finalitat, una contextualització comunicativa clara, amb indicació explícita del destinatari i del propòsit del missatge. En l'educació secundària comporta també focalitzar l'aprenentatge en els aspectes formals. Cal partir de la producció de frases i textos breus per arribar a produir textos progressivament més complexos i de gèneres diversos.

Els adolescents són normalment usuaris de la xarxa, en l'àmbit personal, en activitats de lectura i escriptura. En aquest sentit, els docents han d'aprofitar aquest fet per construir ponts entre el que es fa a la xarxa en l'àmbit personal i el que es fa a l'aula amb finalitats acadèmiques. Cal promoure tasques que requereixen la difusió i la publicació posterior dels escrits en fòrums, blogs, pòsters, revistes... per situar-les en un context d'ús real de la llengua. D'altra banda, la tasca escrita ha d'estar inserida en una seqüència d'aprenentatge que inclogui altres habilitats com parlar, escoltar, interactuar i llegir.

Les tres competències que despleguen aquesta dimensió corresponen a les tres fases del procés d'elaboració d'un text escrit: la planificació, la producció i la revisió.

Competència 7. Planificar textos escrits de tipologia diversa utilitzant els elements de la situació comunicativa
--

La planificació de l'escrit implica, especialment en l'aprenentatge d'una llengua estrangera, un treball oral previ de generació, selecció i organització d'idees que s'han de traduir en frases, paràgrafs i textos, i d'activació del lèxic i d'altres elements lingüístics necessaris. S'han de tenir en compte els components de la situació comunicativa, i sempre a partir del nivell de coneixement de la llengua estrangera de l'aprenent.

En l'activació dels coneixements previs de la fase de planificació, cal incorporar els coneixements adquirits en l'aprenentatge d'altres llengües i els aprenentatges no formals derivats de les pràctiques a la xarxa en l'àmbit privat dels alumnes. Els aprenents han de ser capaços de planificar textos de l'àmbit personal i acadèmic d'una certa extensió. Necessiten, però, un bon modelatge per part del professorat per desenvolupar aquesta competència de manera autònoma.

Els elements que constitueixen la situació comunicativa i que s'han de tenir en compte en la planificació són: l'objectiu de la tasca, el destinatari, el propòsit comunicatiu, el tipus de text i l'estructura i el grau de formalitat requerit.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
7.1. Planificar la producció de textos escrits senzills amb un repertori lèxic freqüent, a partir de la generació d'idees en funció de la situació comunicativa i amb suports específics.	7.2. Planificar la producció de textos escrits senzills, estructurats a partir de l'organització d'idees en funció de la situació comunicativa i amb suports variats.	7.3. Planificar autònomament la producció de textos escrits ben estructurats a partir de la selecció d'idees, en funció de la situació comunicativa i amb ajut dels recursos necessaris.

Continguts clau

- CC11. Estratègies per a la planificació: generació (pluja d'idees), organització (mapes conceptuals, guions...) i selecció de les idees principals.
- CC14. Estratègies d'interacció escrita en espais d'opinió a les xarxes socials educatives. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CC16. Ús de diccionaris en suport paper i digital, i altres eines electròniques (correctors ortogràfics, traductors, glossaris, lèxic plurilingüe...). (CCD12)
- CC20. Pragmàtica:
- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge.
  - Registres lingüístics semiformal i no formals.
  - Gèneres de text escrits narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, predictius, literaris i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
  - Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions..
  - Context formal i no formal.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.

Competència 8. Produir textos escrits de diferents tipologies i formats aplicant estratègies de textualització

Els alumnes han de ser capaços d'aplicar estratègies de textualització per escriure textos d'una certa extensió, ben estructurats i dels àmbits personal i acadèmic.

S'ha de prioritzar la producció de textos impresos i digitals, en diferents formats i de tipologia diversa. Així, s'ha de prioritzar la producció de textos d'ús social de format divers i de gèneres coneguts per l'alumne.

Cal mobilitzar estratègies plurilingües de transferència entre les llengües que l'alumne coneix i utilitza, de manera que pugui aplicar a la llengua estrangera coneixements adquirits sobre l'organització discursiva, característiques i estructura dels diferents gèneres textuals, i els seus contextos d'ús social.

Els textos que s'han de produir poden ser frases senzilles o bé textos més elaborats que incloguin oracions subordinades.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
8.1. Produir, amb suports específics, textos escrits senzills breus i ben estructurats de tipologia diversa a partir d'una planificació prèvia aplicant estratègies específiques tenint en compte la situació comunicativa.	8.2. Produir, amb suports generals, textos escrits senzills ben estructurats de tipologia diversa utilitzant els connectors adequats per donar cohesió al text i tenint en compte la situació comunicativa.	8.3. Produir, autònomament, textos escrits ben estructurats, amb coherència i cohesió, de tipologia diversa incorporant elements que milloren l'eficàcia comunicativa i la forma, tenint en compte la situació comunicativa.

Continguts clau

CC12. Adequació, coherència i cohesió per a la producció de textos escrits.

CC14. Estratègies d'interacció escrita en espais d'opinió a les xarxes socials educatives. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

CC15. Producció creativa basada en les pròpies experiències i en situacions no reals.

CC16. Ús de diccionaris en suport paper i digital, i altres eines electròniques (correctors ortogràfics, traductors, glossaris, lèxic plurilingüe...). (CCD12)

CC20. Pragmàtica:

- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
- Funcions del llenguatge.
- Registres lingüístics semiformals i no formals.
- Gèneres de text escrits narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, predictius, literaris i conversacionals.
- Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
- Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions.
- Context formal i no formal.
- Gestualitat, ús de suport visual complementari.

CC22. Lèxic i semàntica:

- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
- Sinonímia, antonímia, homofonia, sentit figurat, falsos amics, derivació, composició.
- Prefixos i sufixos.
- Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).

CC23. Morfologia i sintaxi:

- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
- Estratègies de compensació: sinonímia, perifrasis, paràfrasis.
- Estructura de l'oració.

CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)

CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Competència 9. Revisar el text per millorar-lo segons el propòsit comunicatiu amb l'ajut de suports
--

Aquesta competència incorpora un component actitudinal i un component cognitiu. El primer es vincula amb l'adquisició de l'hàbit d'analitzar les produccions pròpies amb la finalitat de reparar-les. El segon té a veure amb el repte cognitiu que implica mirar-se el text produït com a objecte d'anàlisi per millorar-lo. També requereix saber presentar el text de forma clara, entenedora i adequada en funció de la situació comunicativa.

Cal diferenciar entre revisió i millora del text. Els processos implicats en la revisió són:

1. Adonar-se dels elements que no funcionen.
2. Identificar el tipus d'incorrecció.
3. Reparar els errors detectats.
4. Adequar l'escrit a les normes ortogràfiques.

En la millora del text, cal tenir en compte aspectes com ara la presentació, l'enriquiment del repertori lèxic, la progressió temàtica dels paràgrafs, les ampliacions del contingut del text original, l'adequació al format i als suports requerits.

Per tal d'afavorir que els aprenents utilitzin de manera gradualment més autònoma els recursos per millorar el text, cal ajudar-los a desenvolupar estratègies per seleccionar els recursos més adequats. En el cas de les llengües estrangeres són especialment rellevants les estratègies de compensació i reparació.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
9.1. Revisar el lèxic, la morfosintaxi i l'ordre dels paràgrafs dels textos escrits amb suports específics. Reparar els errors que dificulten la comunicació. Presentar el text amb claredat.	9.2. Revisar els textos escrits aplicant els recursos adequats. Reescriure el text reparant els errors lingüístics i discursius. Reparar el text per millorar-ne la cohesió, la coherència i la correcció.	9.3. Revisar autònomament els textos escrits incorporant elements lingüístics i discursius variats que en millorin el contingut i la forma, l'eficàcia comunicativa, la correcció i la presentació.

Continguts clau

- CC13. Estratègies de revisió, correcció, reparació i presentació de textos escrits. Normes ortogràfiques.
- CC16. Ús de diccionaris en suport paper i digital, i altres eines electròniques (correctors ortogràfics, traductors, glossaris, lèxic plurilingüe...). (CCD12)
- CC20. Pragmàtica:
- Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge.
  - Registres lingüístics semiformals i no formals.
  - Gèneres de text escrits narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, predictius, literaris i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual.
  - Oracions temàtiques, organització del text, paràgrafs, introduccions, conclusions.
  - Context formal i no formal.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.
- CC22. Lèxic i semàntica:
- Vocabulari usual i específic de l'àmbit acadèmic, i de temes d'interès personal i general.
  - Sinonímia, antonímia, homofonia, sentit figurat, falsos amics, derivació, composició.
  - Prefixos i sufixos.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica (CCD12).
- CC23. Morfologia i sintaxi:
- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
  - Estratègies de compensació: sinonímia, perífrasis, paràfrasis.
  - Estructura de l'oració.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Dimensió literària

L'aproximació a les obres literàries facilita el desenvolupament de l'hàbit lector i escriptor, així com el coneixement i vinculació a la llengua i cultura pròpia i d'altri. A més d'estimular la creativitat, desenvolupa el sentit crític.

El gaudi en llegir o en escoltar històries adequades a l'edat i interessos dels aprenents, en cantar cançons, en el joc lingüístic, en participar de l'humor, d'una banda faciliten l'aprenentatge de textos, frases fetes i paraules, i, de l'altra, ajuden a entendre el context cultural que els ha generat.

En el currículum de llengües estrangeres, la literatura s'entén com l'activitat creativa de comprensió i producció de textos escrits, orals i audiovisuals que busca causar en el receptor una reacció emocional i estètica. D'aquesta manera, col·labora en la construcció de l'experiència i la memòria emocional i cultural, però també en l'experiència lingüística de l'alumnat.

En tots els casos, els textos s'han d'escollir tenint en compte els interessos dels alumnes i la seva dificultat lingüística i discursiva global.

Competència 10. Reproduir oralment, recitar i dramatitzar textos literaris adaptats o autèntics
--

Aquesta competència implica la capacitat de comprendre textos literaris adaptats o autèntics de la tradició oral o audiovisual per tal d'incentivar l'ús de la llengua des de la creativitat del llenguatge literari. A més, es refereix a la capacitat de reproduir oralment textos literaris.

L'oralitat adquireix un pes rellevant en l'aprenentatge d'una llengua estrangera. La lectura en veu alta d'obres literàries, la recitació de poesia, la dramatització i el cant permeten aprendre a pronunciar i a entonar textos de poca extensió i creats –o triats– específicament per a l'activitat programada, de manera correcta, expressiva, amb ritme adequat.

El joc dramàtic, amb els seus components de memorització i reproducció acurada de la llengua i de col·laboració amb el grup, potencia l'aprenentatge de llengües estrangeres i esdevé una excel·lent pràctica de socialització en la llengua que s'aprèn. La gestualitat adquireix importància en tant que facilita la comprensió i proporciona suport en l'expressió d'emocions i pensaments.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
10.1. Reproduir oralment amb pronunciació acceptable, recitar i dramatitzar textos literaris breus i senzills, adaptats o autèntics, de complexitat lingüística limitada i sobre temes propers als interessos de l'alumne, amb pautes.	10.2. Reproduir oralment de manera entenedora, recitar i dramatitzar textos literaris senzills adaptats o autèntics de complexitat lingüística moderada sobre temes relativament propers als interessos de l'alumne.	10.3. Reproduir oralment de manera entenedora i autònoma, recitar i dramatitzar textos literaris adaptats o autèntics de temàtica diversa.

Continguts clau

- CC3. Estratègies de producció oral: compensació, fórmules d'inici, manteniment i finalització del text oral. Textos semiformals i no formals, planificats i no planificats, presencials o digitals.
- CC5. Lectura en veu alta natural i expressiva. Recursos expressius de la veu: tonalitat, intensitat, silencis...
- CC17. Textos orals (peces de transmissió oral) i audiovisuals basats en textos literaris.
- CC18. Interpretació oral i lectura en veu alta, recitació, cant, representació de textos orals i escrits.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Competència 11. Comprendre i valorar textos literaris adaptats o autèntics

Aquesta competència, que incorpora la capacitat de comprendre textos literaris adaptats o autèntics de la tradició escrita o audiovisual, incentiva l'ús de la llengua objecte d'aprenentatge des de la creativitat del llenguatge literari.

Valorar els textos comporta la capacitat de donar una resposta apreciativa envers l'obra llegida o escoltada. En aquesta etapa, resulta important distingir entre respostes verbals i escrites bàsiques i respostes amb un grau major de racionalització, com ara les opinions raonades i les recomanacions a companys.

En tots els casos, la contextualització del text que es llegeix o s'escolta, la proximitat amb els interessos dels alumnes i el coneixement dels referents culturals -com ara els autors- pot ajudar a una major solidesa en la comprensió i valoració dels textos treballats.

Gradació del nivell d'assoliment de la competència

Nivell 1	Nivell 2	Nivell 3
11.1. Comprendre textos literaris breus i senzills, adaptats o autèntics, de complexitat lingüística limitada i sobre temes propers als interessos de l'alumne, amb pautes. Valorar-los amb raonaments mínims.	11.2. Comprendre textos literaris senzills adaptats o autèntics d'una certa extensió i de complexitat lingüística moderada sobre temes relativament propers als interessos de l'alumne. Valorar-los amb raonaments bàsics.	11.3. Comprendre textos literaris adaptats o autèntics de temàtica diversa. Valorar-los amb raonaments d'una certa complexitat i en referència amb els seus autors.

Continguts clau

- CC15. Producció creativa basada en les pròpies experiències i en situacions no reals.
- CC17. Textos escrits (obres escrites originals, adaptades o redactades expressament per a aprenents) i audiovisuals basats en textos literaris.
- CC19. Comentaris orals o escrits i contextualització sobre els autors i els textos escoltats o llegits.
- CC20. Reescriptura (transformació, recreació) de textos literaris.
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Dimensió transversal actitudinal i plurilingüe

El desenvolupament d'estratègies plurilingües implica:

- El reconeixement de similituds i diferències en la pronunciació de fonemes i en l'entonació dels patrons bàsics.
- La identificació d'elements lèxics similars.
- Els processos de formació de paraules.

Aquestes estratègies ajuden a formular hipòtesis sobre el funcionament sintàctic de la llengua estrangera i a transferir l'organització de gèneres de text adquirits en la llengua preferent d'aprenentatge per predir com s'han d'organitzar en la llengua estrangera que s'aprèn. La curiositat lingüística i l'acceptació de la diferència implica una actitud de respecte i de valoració positiva de la diversitat lingüística.

Utilitzar estratègies plurilingües implica també ser capaç d'utilitzar el llenguatge no verbal, d'establir comparacions en el lèxic i en les estructures lingüístiques de llengües diferents, de tenir en compte alguns coneixements sobre variants bàsiques de llengua en alguns territoris i sobre aspectes sociolingüístics diferencials (diferències de registre, expressions de cortesia específiques...), de substituir el nom d'un objecte per la descripció de les seves característiques, de modificar una paraula d'una llengua coneguda amb trets de la llengua estrangera. També suposa tenir en compte els casos en què la semblança lèxica indueix a errors (*false friends*, *faux amis*).

Igualment permet que els alumnes autòctons s'apropin a l'experiència dels companys nous i comparteixin les dificultats amb què aquests es troben quan s'inicien en l'aprenentatge d'una llengua nova. La diversitat lingüística i cultural de l'aula és un valor afegit que contribueix a l'assoliment de la competència.

La dimensió actitudinal i plurilingüe s'adquireix quan es desenvolupa la capacitat d'usar el coneixement i l'experiència lingüística per aconseguir una comunicació eficaç amb un interlocutor determinat, i quan se saben valorar les implicacions culturals i lingüístiques que aporten els parlants d'altres llengües.

Aquest respecte a les altres maneres de veure el món i la valoració positiva de la diversitat lingüística i cultural representen un enriquitment que es produeix en benefici col·lectiu i propi. Tots dos elements són, al mateix temps, un requisit quasi indispensable per a l'aprenentatge eficaç d'una llengua estrangera.

ORIENTACIONS PER A L'AVALUACIÓ

L'avaluació de les competències en llengua estrangera s'ha de considerar des d'una perspectiva global i atendre també a la interrelació entre elles perquè no es donen aïllades. Malgrat això, les orientacions s'han ordenat a partir de les quatre primeres dimensions de l'àmbit, atès el caràcter transversal de la dimensió actitudinal i plurilingüe.

És recomanable que els centres educatius tinguin en compte aquestes orientacions a l'hora d'elaborar els criteris d'avaluació que hauran de determinar per a cada curs, en funció de les seves necessitats i del seu projecte educatiu.

En totes les dimensions, s'han d'integrar els quatre nivells del bloc transversal de coneixement de la llengua per resoldre problemes de comprensió i expressió de textos orals, escrits i multimèdia, i per comprendre i revisar de manera progressivament autònoma els textos propis i aliens.

Dimensió comunicació oral

Els alumnes haurien de ser capaços de captar la idea general dels textos i les informacions específiques més rellevants de documents orals senzills, que s'emetin presencialment o que procedeixin de mitjans audiovisuals, si es parla lentament i amb claredat. Per exemple:

- Relats de temàtica adequada a l'edat dels alumnes i referits a esdeveniments presents, passats i futurs, en els quals s'empren oracions subordinades (per exemple, temporals, condicionals, de relatiu i causals) amb vocabulari dels àmbits personal i acadèmic.
- Textos que contenen opinions i/o punts de vista redactats en un llenguatge conegut però emprat en contextos no treballats a l'aula.

Per fer-ho possible, s'han de fer inferències, i determinar l'actitud i la intenció del parlant.

També hauria de llegir de manera expressiva textos pertanyents a diferents gèneres, amb l'entonació adequada i amb una pronúncia acceptable. En la comunicació oral és important que l'alumne sigui capaç de preguntar, descriure, narrar (en present, passat i futur) i comunicar necessitats i sentiments.

En interaccions orals, hauria de poder iniciar i mantenir converses semiformal i informals sobre temes coneguts que contenen algun element imprevisible. Per exemple, en converses en què s'expressin opinions i sentiments, es donin instruccions senzilles sobre com realitzar alguna cosa amb l'ajut de suport gràfic, es descriguin de forma senzilla persones, llocs, experiències i esdeveniments futurs, s'intercanviï informació en situacions reals: viatges, trobades, festes... Els contextos poden ser presencials o virtuals. Les normes de cortesia són importants en aquest context, sobretot pel que fa a l'activitat acadèmica.

Finalment, un alumne de secundària ha de poder enfrontar-se a breus discursos en públic per exposar o argumentar temes i idees, aplicant estratègies de planificació, textualització i avaluació de l'ús oral de la llengua i tenint en compte els aspectes prosòdics i els elements no verbals de la comunicació.

Dimensió comprensió lectora

En finalitzar l'etapa, els alumnes haurien de ser capaços d'aplicar diferents estratègies de lectura per comprendre, interpretar i valorar gèneres textuais diferents pertanyents a àmbits diversos. La comprensió global consisteix en:

- Identificar i entendre les idees principals i secundàries.
- Fer inferències.
- Determinar l'actitud i el propòsit de l'emissor.

No sempre s'ha d'utilitzar diccionaris: l'alumne ha de poder deduir el significat de paraules o de frases desconegudes a partir del context i extreure informacions concretes (incloses les opinions) per resoldre tasques.

Un aspecte imprescindible de la comprensió de textos és la identificació, contrast i selecció de fonts d'informació diversa, incloses les TAC, aplicant-hi criteris de fiabilitat i objectivitat, i la seva integració en un procés d'aprenentatge continu, ja que han de servir l'alumne per seleccionar i organitzar els coneixements que n'obtingui.

Dimensió expressió escrita

Els alumnes haurien de ser capaços d'aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos, en tot tipus de format, adequats, coherents i cohesionats, tot utilitzant eines digitals (corrector, diccionaris en línia, etc.) en cas que sigui necessari, a partir de:

- La planificació
- La producció del text escrit o multimèdia
- La revisió
- La reescriptura derivada de la revisió

S'haurien de redactar composicions breus que:

- continguin informació personal, sentiments bàsics i opinions;
- versin sobre temes coneguts i experiències que incloguin esdeveniments futurs i passats, en un llenguatge descriptiu senzill.

En aquest procés de pràctica i ús de l'escriptura s'ha d'integrar la reflexió ortogràfica i gramatical.

Igualment, han de ser capaços de presentar els textos escrits i multimèdia, en formats diversos, de manera progressivament completa i amb més autonomia. També de manera progressiva, l'alumne hauria de ser capaç de construir el seu propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió literària

Els alumnes haurien de ser capaços d'escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera, de complexitat lingüística moderada, properes als propis gustos i aficions.

És important també que textos literaris d'una certa extensió es llegeixin en veu alta, es recitin o es cantin, atenent a la pronunciació, a l'entonació i al ritme, com a pas previ a la redacció i l'expressió oral de textos personals d'intenció literària.

CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER CURSOS

El que es presenta a continuació és una proposta de desplegament dels continguts i dels criteris d'avaluació de primer a quart d'ESO. Es prenen com a referència els criteris d'avaluació de quart curs d'ESO en tant que són finalistes, és a dir, són els criteris amb què s'avaluarà l'alumnat en acabar l'etapa. Cada centre educatiu haurà de decidir aquests criteris, en funció de les seves necessitats i del seu projecte educatiu. Igualment pot fer-ho amb els continguts, que es descriuen a continuació de manera orientativa.

Els continguts s'estructuren en quatre dimensions: la comunicació oral, la comprensió lectora, l'expressió escrita i la dimensió literària.

Les tres primeres s'engloben en el procés comunicatiu i estableixen els conceptes, procediments i estratègies necessaris per tal de comprendre textos diversos, originals o adaptats, i en diferents suports i formats, per expressar-s'hi oralment i per escrit, i per emprar els coneixements que l'alumnat té de la llengua estrangera en aquests procediments i estratègies.

Els continguts de la dimensió literària abracen textos orals i escrits de la tradició i també actuals, originals o adaptats als nivells dels alumnes. Els textos audiovisuals també estan integrats en els continguts de la dimensió literària en tant que adapten obres literàries que poden introduir l'alumnat en la comprensió oral i el gust literari.

S'afegeix un bloc transversal a totes les competències: els continguts propis del coneixement de la llengua. És necessari conèixer i reflexionar sobre la gramàtica per tal de comprendre, escriure i parlar en contextos propis de l'àmbit social acadèmic, professional i dels mitjans de comunicació; també per comprendre i valorar els textos literaris, i escriure d'altres d'intenció literària. És per aquest motiu que es presenten al final de l'agrupació en dimensions, com a referència de la base lingüística que hom ha de tenir present a l'hora de comunicar-se en tots els àmbits i contextos. Està dividit en quatre nivells d'estudi: pragmàtica; fonètica i fonologia; lèxic i semàntica; i morfologia i sintaxi.

Primer curs

Continguts

Dimensió comunicació oral

- Comprensió oral: global i específica. Tema i idea principal. (CC1)
- Estratègies de comprensió oral: identificació de paraules i expressions clau, anticipació i formulació d'hipòtesis a partir dels coneixements previs sobre la situació, selecció, interpretació, inferència, retenció. (CC2)
- Estratègies de producció oral: compensació, fórmules d'inici, manteniment i finalització del text oral. Textos no formals, planificats, presencials i digitals. (CC3)
- Estratègies d'interacció oral: inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, d'oferiment i demanda d'aclariments, de confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció i correcció mútua. (CC4)
- Normes de respecte en les interaccions orals: fórmules lingüístiques bàsiques de cortesia, acord i discrepància. (CC4)
- Lectura en veu alta natural i expressiva. (CC5)
- Principals variants fonètiques i fonològiques de les llengües estrangeres. (CC6)

Dimensió comprensió lectora

- Comprensió escrita: global, literal i interpretativa. Reconeixement del tipus de text, escrit o multimèdia, el tema, idea principal i idees secundàries. (CC7)
- Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura: distinció d'idees rellevants i secundàries, realització d'hipòtesis i d'inferències, localització de paraules clau, identificació de la idea general del text, així com d'informació específica. (CC8)
- Cerca i gestió de la informació i la consulta lingüística (CC9):
  - Eines de localització i selecció de la informació: cercadors generals.
  - Adquisició de coneixement: localització, identificació, categorització i integració d'informació senzilla de l'àmbit personal en esquemes de coneixement previ.
  - Tractament de la informació: subratllat, organització en taules senzilles, breus esquemes, resums, mapes conceptuals.
  - Ús de diccionaris bilingües i traductors digitals.
  - Ús de fonts, en paper o en línia: llibres, enciclopèdies, revistes juvenils, cercadors d'Internet.

Dimensió expressió escrita

- Estratègies per a la planificació: generació (pluja d'idees), organització (mapes conceptuals...) i selecció de les idees principals, fent ús de les TAC. (CC11)
- Estratègies per a la producció de textos escrits en llengües estrangeres: ordenació de paràgrafs, expansió de textos, connexió de les idees... (CC12)
- Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. (CC12)
- Estratègies específiques de compensació: sinonímia. (CC12, CC13)
- Estratègies senzilles de revisió, correcció i reparació senzilles. Normes ortogràfiques de paraules d'ús habitual. (CC13)
- Presentacions escrites i multimèdia: (CC13)
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.

- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital: (CC13)
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.
  - Índex, paginació, marges, bibliografia.
  - Processadors de text.
- Producció creativa basada en les pròpies experiències. (CC15)
- Ús de diccionaris bilingües en suport paper i digital i altres eines electròniques (correctors ortogràfics i traductors...). (CC16)

Dimensió literària

- Lectura i audició de produccions tradicionals orals i escrites de la llengua estrangera (rimes, cançons, contes, llegendes). (CC17)
- Textos orals senzills. Peces de transmissió oral: cançons tradicionals i contemporànies, breus poemes, esquetxos, petites obres teatrals. (CC17)
- Textos escrits. Obra escrita adaptada o redactada expressament per a aprenents: esquetxos, petites obres teatrals, poemes i contes senzills, còmics. (CC17)
- Textos audiovisuals senzills (pel·lícules, dibuixos animats, sèries...) basats en textos literaris. (CC17)
- Interpretació oral. Lectura en veu alta, recitació, cant, representació de textos orals i escrits (CC18):
  - Algunes cançons tradicionals i contemporànies populars i entenedores, raps, poemes, dites, contes, llegendes populars.
  - Representacions dramatitzades: esquetxos o petites obres teatrals.

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC20):
  - Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge: informació personal, permís, gustos, sentiments.
  - Registres lingüístics semiformal i no formals.
  - Variants majoritàries de la llengua estrangera.
  - Estructura discursiva de gèneres de text narratiu, descriptiu, instructiu i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: orals, escrits, hipertext, audiovisual.
  - Textos d'ús social: notes, postals, pòsters..., incloent-hi les formes d'escriptura interactiva (correu electrònic, xats...).
  - Oracions temàtiques, paràgrafs, organització del text, introduccions, conclusions.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.
  - Aspectes formals en la presentació dels textos escrits.
- Fonètica i fonologia. Elements prosòdics (CC21):
  - Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
  - Reconeixement de fonemes d'especial dificultat. Identificació dels fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.
- Lòxic i semàntica (CC22):
  - Expressions comunes i frases fetes bàsiques.
  - Lòxic d'ús freqüent i quotidià sobre temes d'interès personal, general i acadèmic.
  - Mecanismes de formació de paraules: prefixos i sufixos més habituals.
  - Relacions semàntiques: sinonímia, antonímia, homofonia, polisèmia, sentit figurat i falsos amics. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lòxica.
- Morfologia i sintaxi (CC23):
  - Formes verbals: aspecte simple (present, passat i futur) i duratiu (present). Formes substantives i adjectivals.

- Oracions compostes i subordinades temporals...
- Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
- Marcadors morfosintàctics i discursius que expressin causa, seqüència temporal, contrast, explicació, acord, desacord.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Criteris d'avaluació

Dimensió comunicació oral

1. Captar el sentit global de textos narratius, descriptius i conversacionals sobre fets de la vida quotidiana i extreure informacions concretes, redactats en un llenguatge bàsic. Extreure informació específica d'audicions de l'àmbit personal.
2. Llegir expressivament textos descriptius i narratius fent l'entonació adequada i amb pronunciació acceptable.
3. Fer preguntes i breus narracions d'esdeveniments en passat, present i futur; comunicar sentiments habituals (acord/desacord, alegria/tristesia).
4. Iniciar i mantenir converses informals sobre temes/situacions conegudes en situacions comunicatives habituals.
5. Utilitzar recursos TAC per a la millora de la comunicació oral.

Dimensió comprensió lectora

6. Comprendre la informació, general i específica, de missatges i documents adaptats, incloent-hi els procedents de tipus de text diversos, sobre temes d'interès dels àmbits personal i acadèmic.
7. Conèixer i aplicar les estratègies més adequades per a la comprensió del text: identificar la informació essencial, els punts i idees principals o els detalls rellevants del text; deduir el significat de paraules/frases desconegudes a partir del context, i extreure informacions concretes.
8. Utilitzar de forma conscient els coneixements adquirits sobre el sistema lingüístic de la llengua estrangera per a la comprensió escrita.
9. Utilitzar recursos TAC per a la cerca, organització i presentació d'informació.

Dimensió expressió escrita

10. A partir d'una adequada planificació i posterior revisió, redactar textos senzills, informals, tenint cura de l'adequació, la coherència i la cohesió i atenent al propòsit, destinatari i context.
11. Redactar textos creatius breus basats en les pròpies experiències i en situacions simulades.
12. Utilitzar els recursos digitals de forma progressivament autònoma per buscar informació, produir textos a partir de models, processar i enriquir informació de forma creativa. Enviar i rebre missatges digitals per establir relacions personals, internes i externes.

Dimensió literària

13. Escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera de complexitat lingüística elemental.
14. Comprendre textos breus amb valor estètic o expressiu.

Segon curs

Continguts

Dimensió comunicació oral

- Comprensió oral: global i específica. Identificar el tema, idea principal i alguna idea secundària de breus converses i monòlegs de l'àmbit personal i acadèmic. (CC1)
- Estratègies de comprensió oral: identificació de paraules i expressions clau, anticipació i formulació d'hipòtesis a partir dels coneixements previs sobre la situació, selecció, interpretació, inferència, retenció. (CC2)
- Estratègies de producció oral: compensació (sinonímia), fórmules d'inici, manteniment i finalització del text oral. Textos no formals, planificats, presencials i digitals. (CC3)
- Estratègies d'interacció oral: inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, d'oferiment i demanda d'aclariments, de confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció i correcció mútua. (CC4)
- Fórmules d'interacció oral: oferiment i demanda d'aclariments, confirmació de la informació i de la comprensió, episodis de col·laboració lingüística, autocorreccions i correccions mútues. (CC4)
- Normes de respecte en les interaccions orals: fórmules lingüístiques bàsiques de cortesia, acord i discrepància. (CC4)
- Lectura en veu alta natural i expressiva. (CC5)
- Principals variants fonètiques i fonològiques de les llengües estrangeres. (CC6)

Dimensió comprensió lectora

- Comprensió escrita: global, literal i interpretativa. Reconeixement del gènere de text, escrit o multimèdia, el tema, idea principal i idees secundàries. (CC7)
- Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura: distinció d'idees rellevants i secundàries, realització d'hipòtesis i d'inferències, localització de paraules clau, identificació de la idea general del text i d'informació específica. (CC8)
- Cerca i gestió de la informació i la consulta lingüística (CC9):
  - Eines bàsiques de localització i selecció de la informació: cercadors generals.
  - Adquisició de coneixement: localització, identificació, categorització i integració d'informació senzilla de l'àmbit personal i acadèmic en esquemes de coneixement previ.
  - Tractament de la informació: subratllat, organització en taules senzilles, breus esquemes, resums, mapes conceptuals.
  - Ús de diccionaris bilingües i traductors digitals.
  - Ús de fonts, en paper o en línia: llibres, enciclopèdies, revistes juvenils, cercadors d'Internet

Dimensió expressió escrita

- Estratègies per a la planificació: generació (pluja d'idees), organització (mapes conceptuals...) i selecció de les idees principals, fent ús de les TAC. (CC11)
- Estratègies per a la producció de textos escrits en llengües estrangeres: ordenació de paràgrafs, expansió de textos, connexió de les idees...
- Estratègies específiques de compensació: sinonímia, perífrasi. (CC12)
- Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. (CC12)
- Estratègies de revisió, correcció i reparació senzilles. Normes ortogràfiques de paraules d'ús habitual. (CC13)
- Presentacions escrites i multimèdia (CC13):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.

- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC13):
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.
  - Citacions, hipervincles.
  - Índex, paginació, marges, bibliografia.
  - Processadors de text.
- Producció creativa basada en les pròpies experiències i en situacions inventades. (CC15)
- Ús de diccionaris bilingües en suport paper i digital i altres eines electròniques (correctors ortogràfics i traductors...). (CC16)

Dimensió literària

- Lectura i audició de produccions tradicionals orals i escrites de la llengua estrangera (rimes, cançons, contes, llegendes). (CC17)
- Textos orals senzills. Peces de transmissió oral: cançons tradicionals i contemporànies, breus poemes, esquetxos, petites obres teatrals. (CC17)
- Textos escrits. Obra escrita adaptada o redactada expressament per a aprenents: esquetxos, petites obres teatrals, poemes i contes senzills, còmics. (CC17)
- Textos audiovisuals senzills (pel·lícules, dibuixos animats, sèries...) basats en textos literaris. (CC17)
- Interpretació oral. Lectura en veu alta, recitació, cant, representació de textos orals i escrits (CC18):
  - Cançons tradicionals i contemporànies populars i entenedores, raps, poemes, dites, contes, llegendes populars.
  - Representacions dramatitzades: esquetxos o petites obres teatrals.

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC20):
  - Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge: informació personal, permís, suggeriments, opinions.
  - Registres lingüístics semiformals i no formals.
  - Variants majoritàries de la llengua estrangera.
  - Estructura discursiva de gèneres de text narratiu, descriptiu, instructiu, expositiu, argumentatiu senzills i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: orals, escrits, hipertext, multimodal i audiovisual.
  - Textos d'ús social: notes, postals, pòsters..., incloent-hi les formes d'escriptura interactiva (correu electrònic, xats...).
  - Oracions temàtiques, paràgrafs, organització del text, introduccions, conclusions.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.
  - Aspectes formals en la presentació dels textos escrits.
- Fonètica i fonologia. Elements prosòdics (CC21):
  - Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
  - Reconeixement de fonemes d'especial dificultat. Identificació dels fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.
- Lèxic i semàntica (CC22):
  - Expressions comunes i frases fetes bàsiques.
  - Lèxic d'ús freqüent i quotidià sobre temes d'interès personal, general i acadèmic.
  - Mecanismes de formació de paraules: prefixos i sufixos més habituals.
  - Relacions semàntiques: sinonímia, antonímia, homofonia bàsica, polisèmia i falsos amics bàsics. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.

- Morfologia i sintaxi (CC23):
  - Categories gramaticals. Temps verbals: aspecte duratiu i perfectiu en present. Verbs modals més freqüents.
  - Oracions compostes i subordinades: de relatiu, temporals, causals.
  - Connectors, marcadors textuais bàsics, signes de puntuació.
  - Marcadors morfosintàctics i discursius que expressin causa, conseqüència, seqüència temporal, contrast, explicació, acord, desacord.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Criteris d'avaluació

Dimensió comunicació oral

1. Captar el sentit global de textos narratius, descriptius, instructius, conversacionals i expositius sobre fets de la vida quotidiana i acadèmica, i extreure informacions concretes. Extreure informació específica d'audicions de l'àmbit personal i acadèmic.
2. Llegir expressivament textos descriptius, narratius i conversacionals, fent l'entonació adequada i amb pronunciació acceptable.
3. Fer preguntes i breus narracions d'esdeveniments en passat, present i futur; comunicar sentiments habituals bàsics.
4. Intercanviar informació personal i acadèmica. Opinar i participar en discussions informals, en transacció de béns i serveis, i en entrevistes.

Dimensió comprensió lectora

5. Comprendre la informació general i específica, de missatges i documents adaptats, incloent-hi els procedents de tipus de text diversos, sobre temes d'interès dels àmbits personal i acadèmic.
6. Conèixer i aplicar les estratègies més adequades per a la comprensió del text: identificar la informació essencial, els punts i idees principals o els detalls rellevants del text; deduir el significat de paraules/frases desconegudes a partir del context, i extreure informacions concretes.
7. Utilitzar recursos TAC per a la cerca, organització, intercanvi i presentació d'informació.

Dimensió expressió escrita

8. Redactar textos senzills, semiformal i informals, tenint cura de l'adequació, la coherència i la cohesió i atenent al propòsit, destinatari i context, a partir d'una adequada planificació i posterior revisió.
9. Redactar textos creatius senzills basats en les pròpies experiències i en situacions simulades.
10. Utilitzar els recursos digitals de forma progressivament autònoma per buscar informació, produir textos a partir de models, processar i enriquir informació de forma creativa. Enviar i rebre missatges digitals per establir relacions personals, internes i externes.

Dimensió literària

11. Escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera de complexitat lingüística senzilla.
12. Comprendre textos breus amb valor estètic o expressiu.
13. Interpretar oralment, llegir en veu alta, recitar, cantar i representar textos orals i escrits senzills i adaptats.

Tercer curs

Continguts

Dimensió comunicació oral

- Estratègies de comprensió oral: identificació de paraules i expressions clau, anticipació i formulació d'hipòtesis a partir dels coneixements previs sobre la situació, selecció, interpretació, inferència, retenció. (CC1)
- Comprensió oral: global, específica, literal i interpretativa. Identificació del tema, de la idea principal i d'alguna idea secundària, en breus converses i monòlegs de l'àmbit personal i acadèmic de fonts autèntiques. (CC2)
- Estratègies de planificació (fonts, selecció d'informació, esquemes, guió) i de producció oral: utilització dels recursos lingüístics de manera equilibrada i eficient, compensació (sinonímia, perífrasi, paràfrasi), control dels resultats de la interacció i reparació o correcció. Textos semiformal i no formals, planificats i no planificats, presencials i digitals. (CC3)
- Estratègies d'interacció oral: inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, d'oferiment i demanda d'aclariments, de confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció i correcció mútua. (CC4)
- Fórmules d'interacció oral: oferiment i demanda d'aclariments, confirmació de la informació i de la comprensió, episodis de col·laboració lingüística, autocorreccions i correccions mútues.
- Normes de respecte en les interaccions orals: fórmules lingüístiques bàsiques de cortesia, acord i discrepància. (CC4)
- Lectura en veu alta natural i expressiva. (CC5)
- Principals variants fonètiques, fonològiques i lèxiques de les llengües estrangeres. (CC6)

Dimensió comprensió lectora

- Comprensió escrita: global, literal i interpretativa. Reconeixement del tipus de text, escrit o multimèdia, el tema, idea principal i idees secundàries. (CC7)
- Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura: distinció d'idees rellevants i secundàries, realització d'hipòtesis i d'inferències, localització de paraules clau, identificació de la idea general del text, així com d'informació específica. (CC8)
- Cerca i gestió de la informació i la consulta lingüística (CC9):
  - Eines bàsiques de localització i selecció de la informació: cercadors generals.
  - Adquisició de coneixement: localització, identificació, categorització i integració d'informació senzilla de l'àmbit personal i acadèmic en esquemes de coneixement previ.
  - Tractament de la informació: subratllat, organització en taules senzilles, breus esquemes, resums, mapes conceptuals.
  - Ús de diccionaris bilingües i monolingües escolars, glossaris, lèxic plurilingüe i traductors digitals.
  - Ús de fonts, en paper o en línia: llibres, enciclopèdies, diaris, revistes juvenils, cercadors d'Internet, blogs i webs específiques.
- Criteris de selecció i valoració de la informació: adequació a l'objectiu i al context de la cerca, reconeixement de l'autoria, credibilitat, contrast i actualització de les fonts, etc. (CC10)

Dimensió expressió escrita

- Algunes estratègies per a la planificació: generació (pluja d'idees), organització (mapes conceptuals...) i selecció de les idees principals, fent ús de les TAC. (CC11)
- Algunes estratègies per a la producció de textos escrits: ordenació de paràgrafs, expansió de textos, connexió de les idees. (CC12)
- Adequació, coherència, cohesió, correcció i presentació. (CC12)
- Estratègies de revisió, correcció i reparació senzilles. Normes ortogràfiques. (CC13)
- Estratègies específiques de compensació: sinonímia.(CC13)
- Presentacions escrites i multimèdia (CC13):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.
- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC13):
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.
  - Citacions, referències, hipervincles.
  - Índex, paginació, marges, bibliografia.
  - Processadors de text.
- Participació en espais d'opinió de xarxes socials educatives per a la interacció escrita. (CC14)
- Producció creativa basada en les pròpies experiències i en situacions no reals. (CC15)
- Ús de diccionaris bilingües en suport paper i digital i altres eines electròniques (correctors ortogràfics i traductors...). (CC16)

Dimensió literària

- Lectura i audició de produccions tradicionals orals i escrites de la llengua estrangera (rimes, cançons, contes, llegendes). (CC17)
- Textos orals senzills. Peces de transmissió oral: cançons tradicionals i contemporànies, breus poemes, esquetxos, petites obres teatrals. (CC17)
- Textos escrits. Obra escrita adaptada o redactada expressament per a aprenents: esquetxos, petites obres teatrals, poemes i contes senzills, còmics. (CC17)
- Textos audiovisuals senzills (pel·lícules, dibuixos animats, sèries...) basats en textos literaris. (CC17)
- Interpretació oral. Lectura en veu alta, recitació, cant, representació de textos orals i escrits (CC18):
  - Cançons tradicionals i contemporànies populars i entenedores, raps, poemes, dites, contes, llegendes populars.
  - Representacions dramatitzades: esquetxos o petites obres teatrals.
- Comentaris orals o escrits i contextualització sobre els autors i els textos escoltats o llegits. (CC19)

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC21):
  - Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge: prediccions, desitjos, hipòtesis i raonaments senzills.
  - Registres lingüístics formals, semiformals i no formals.
  - Variants majoritàries de la llengua estrangera.
  - Estructura discursiva de diversos gèneres de text narratiu, descriptiu, instructiu, predictiu, expositiu, argumentatiu, literari i conversacional.

- Textos en formats i suports diversos: orals, escrits, dinàmics, hipertext, multimodal i audiovisual.
- Textos d'ús social: notes, postals, pòsters..., incloent-hi les formes d'escriptura interactiva (correu electrònic, xats...).
- Oracions temàtiques, paràgrafs, organització del text, introduccions, conclusions.
- Gestualitat, ús de suport visual complementari.
- Aspectes formals en la presentació dels textos escrits.
- Fonètica i fonologia. Elements prosòdics (CC22):
  - Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
  - Reconeixement de fonemes d'especial dificultat. Identificació dels fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.
- Lèxic i semàntica (CC23):
  - Expressions comunes i frases fetes bàsiques.
  - Lèxic d'ús freqüent i quotidià sobre temes d'interès personal, general i acadèmic.
  - Mecanismes de formació de paraules: derivació i composició.
  - Relacions semàntiques: sinonímia, antonímia, homofonia, polisèmia i falsos amics. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- Morfologia i sintaxi (CC24):
  - Temps verbals: aspectes simple, duratiu i perfectiu. Verbs modals més freqüents.
  - Oracions compostes i subordinades: de relatiu, temporals, causals, condicionals (possibles i probables)...
  - Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
  - Marcadors morfosintàctics i discursius que expressin causa, conseqüència, seqüència temporal, contrast, explicació, acord, desacord.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Criteris d'avaluació

Dimensió comunicació oral

1. Captar el sentit global de textos orals diversos, a partir de la identificació de la informació rellevant, l'extracció d'informacions concretes, la realització d'inferències, la determinació de l'actitud i del propòsit del parlant, sobre fets de la vida quotidiana i acadèmica.
2. Llegir expressivament textos diversos, amb l'entonació adequada i amb pronunciació entenedora.
3. Fer preguntes, descripcions i breus narracions d'accions i esdeveniments en passat, present i futur. Comunicar sentiments.
4. Iniciar i mantenir converses semiformals i informals sobre temes/situacions conegudes que contenen algun element imprevisible.
5. Parlar en públic, mitjançant breus discursos relacionats amb l'àmbit acadèmic i social, intercanviar informació personal i acadèmica en situacions semiformals o informals, fer raonaments i participar en discussions.

Dimensió comprensió lectora

6. Comprendre i interpretar la informació general i específica de missatges i documents adaptats, escrits i digitals, de tipus de text diversos, sobre temes d'interès dels àmbits personal i acadèmic.
7. Conèixer i aplicar les estratègies més adequades per a la comprensió del text, la informació essencial, els punts i idees principals o els detalls rellevants del text. Deducir el significat de paraules/frases desconegudes a partir del context, i extreure informacions concretes (incloses opinions) per resoldre tasques.
8. Utilitzar recursos TAC per a la cerca, organització i presentació d'informació.

Dimensió expressió escrita

9. A partir d'una adequada planificació i posterior revisió, redactar textos semiformal i informals, tenint cura de l'adequació, la coherència i la cohesió, i atenent al propòsit, destinatari i context.
10. Redactar textos creatius basats en les pròpies experiències i en situacions simulades.
11. Utilitzar els recursos digitals de forma progressivament autònoma per buscar informació, produir textos, processar i enriquir informació de forma creativa. Enviar i rebre missatges digitals, per establir relacions personals, internes i externes.

Dimensió literària

12. Escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera de complexitat lingüística moderada, properes als propis gustos i aficions.
13. Comprendre textos amb valor estètic o expressiu.
14. Redactar textos d'intenció literària a partir de models.

Quart curs

Continguts

Dimensió comunicació oral

- Comprensió oral: global, literal i interpretativa, a partir de fonts adaptades o autèntiques. Tema, idea principal i idees secundàries. (CC1)
- Estratègies de comprensió oral: identificació de paraules i expressions clau, anticipació i formulació d'hipòtesis a partir dels coneixements previs sobre la situació, selecció, interpretació, inferència, retenció. (CC2)
- Estratègies de planificació (fonts, selecció d'informació, esquemes, guió) i producció oral: utilització dels recursos lingüístics de manera equilibrada i eficient, compensació (sinonímia, perífrasi, paràfrasi), control dels resultats de la interacció i reparació o correcció. Textos semiformal i no formals, planificats i no planificats, presencials o digitals. (CC3)
- Estratègies d'interacció oral: inici, manteniment i finalització de la conversa; fórmules de cortesia, acord i discrepància, d'oferiment i demanda d'aclariments, de confirmació de la informació i de la comprensió, col·laboració, autocorrecció i correcció mútua. (CC4)
- Lectura en veu alta natural i expressiva. Recursos expressius de la veu: tonalitat, intensitat, silencis. (CC5)
- Principals variants fonètiques, fonològiques, lèxiques i morfosintàctiques de les llengües estrangeres. (CC6)

Dimensió comprensió lectora

- Comprensió escrita: global, literal, interpretativa i valorativa, a partir de fonts adaptades o autèntiques. Reconeixement del tipus de text, escrit o multimèdia. Tema, idea principal i idees secundàries. (CC7)
- Estratègies de comprensió per a l'abans, durant i després de la lectura: distinció d'idees rellevants i secundàries, realització d'hipòtesis i d'inferències, localització de paraules clau, identificació de la idea general del text, així com d'informació específica. (CC8)
- Cerca i gestió de la informació i la consulta lingüística (CC9):
  - Eines de localització i selecció de la informació: cercadors generals i específics.
  - Localització, identificació, interpretació, categorització, reorganització o integració de la informació en esquemes de coneixement previ.
  - Tractament de la informació: subratllat, organització en taules, esquemes, resums, diagrames de fluxos, mapes conceptuals.
  - Ús de diccionaris, traductors, glossaris, lèxic plurilingüe.
  - Ús de fonts diverses, en paper o en línia: llibres, enciclopèdies, diaris, revistes, cercadors d'Internet, blogs i webs específiques
- Criteris de selecció i valoració de la informació: adequació a l'objectiu i al context de la cerca, reconeixement de l'autoria, credibilitat, contrast i actualització de les fonts, etc. (CC10)

Dimensió expressió escrita

- Estratègies per a la planificació: generació (pluja d'idees), organització (mapes conceptuals, guions...) i selecció de les idees principals, fent ús de les TAC. (CC11)
- Adequació, coherència i cohesió per a la producció de textos escrits i multimèdia. (CC12)
- Estratègies de revisió, correcció i reparació. Normes ortogràfiques. (CC13)
- Estratègies específiques de compensació (sinonímia, perífrasis, paràfrasis...). (CC13)

- Presentacions escrites i multimèdia (CC13):
  - Estructuració.
  - Suport multimèdia.
  - Utilització de diferents llenguatges.
- Presentació de l'escrit, tant en suport paper com digital (CC13):
  - Cal·ligrafia, tipografia.
  - Portada, organització en títols i subtítols.
  - Citacions, referències, hipervincles.
  - Índex, paginació, marges, bibliografia.
  - Processadors de text.
- Participació en espais d'opinió a les xarxes socials per a la interacció escrita. (CC14)
- Producció creativa basada en les pròpies experiències i en situacions no reals. (CC15)
- Ús de diccionaris en suport paper i digital i altres eines electròniques (correctors ortogràfics, traductors, glossaris, lèxic plurilingüe...). (CC16)

Dimensió literària

- Lectura i audició de produccions tradicionals orals i escrites de la llengua estrangera (rimes, cançons, contes, llegendes). (CC17)
- Textos orals. Peces de transmissió oral: les cançons tradicionals i contemporànies, els poemes i els raps, i les representacions dramatitzades.(CC17)
- Textos escrits. Obra escrita original, adaptada o redactada expressament per a aprenents: les petites obres teatrals, els poemes, els contes, les novel·les, els còmics. (CC17)
- Textos audiovisuals (pel·lícules, dibuixos animats, sèries...) basats en textos literaris. (CC17)
- Interpretació oral. Lectura en veu alta, recitació, cant, representació de textos orals i escrits (CC18):
  - Cançons tradicionals i contemporànies, raps, poemes, dites, contes, llegendes populars.
  - Representacions dramatitzades: esquetxos o petites obres teatrals.
- Comentaris orals o escrits i contextualització sobre els autors i els textos escoltats o llegits. (CC19)

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Pragmàtica (CC20):
  - Elements de la comunicació: destinatari, propòsit i context.
  - Funcions del llenguatge: hipòtesis i raonaments. Possibilitat, probabilitat i impossibilitat.
  - Registres lingüístics: contextos formals, semiformals i no formals.
  - Variants majoritàries de la llengua estrangera.
  - Estructura discursiva de gèneres de text narratius, descriptius, expositius, argumentatius, instructius, persuasius, predictius, literaris i conversacionals.
  - Textos en formats i suports diversos: orals, escrits, dinàmics, hipertext, multimodal, audiovisual, multimèdia.
  - Textos d'ús social: notes, postals, cartes, pòsters..., incloent-hi les formes d'escriptura interactiva (blogs, fòrums, correu electrònic...).
  - Oracions temàtiques, exemplificacions, paràgrafs, organització del text, introduccions, conclusions.
  - Gestualitat, ús de suport visual complementari.
  - Aspectes formals en la presentació dels textos escrits.

- Fonètica i fonologia. Elements prosòdics (CC21):
  - Pronúncia, accentuació prosòdica, entonació, ritme, intensitat, pauses.
  - Reconeixement de fonemes d'especial dificultat. Identificació dels fonemes diferenciadors de significat. Símbols fonètics.
- Lèxic i semàntica (CC22):
  - Expressions comunes, frases fetes.
  - Lèxic d'ús freqüent i quotidià sobre temes d'interès personal i general, i vocabulari específic dels àmbits personal i acadèmic.
  - Mecanismes de formació de paraules: derivació i composició.
  - Relacions semàntiques: sinonímia, antonímia, homofonia, polisèmia i falsos amics. Canvis en el significat de les paraules.
  - Estratègies digitals de cerca lèxica.
- Morfologia i sintaxi (CC23):
  - Categories gramaticals.
  - Oracions compostes i subordinades: de relatiu, temporals, condicionals, causals, comparatives, concessives.
  - Connectors, marcadors textuais, signes de puntuació.
  - Marcadors morfosintàctics i discursius que expressin causa, conseqüència, concessió, seqüència temporal, elaboració d'hipòtesis, contrast, explicació, acord, desacord.
- CCD1. Sistemes de comunicació i entorns de treball digital per a l'aprenentatge col·laboratiu i al llarg de la vida, atenent a les formes de cortesia. (CCD20, CCD21, CCD22, CCD24)
- CCD2. Entorn personal d'aprenentatge (EPA) i dossiers personals d'aprenentatge (portafolis digitals).

Criteris d'avaluació

Dimensió comunicació oral

1. Captar el sentit global de textos, a través de la identificació de la informació rellevant, la extracció d'informacions concretes, la realització d'inferències, la determinació de l'actitud i del propòsit del parlant.
2. Copsar el missatge essencial de monòlegs, diàlegs, narracions, instruccions i converses referides a la vida quotidiana, en el registre estàndard de la llengua i redactats en un llenguatge conegut, fent servir frases d'una certa complexitat formal i conceptual.
3. Extreure informació específica i/o comprendre els detalls d'audicions de l'àmbit personal i acadèmic.
4. Llegir expressivament textos descriptius i narratius (incloent textos literaris) fent l'entonació adequada i amb pronunciació acceptable.
5. Fer preguntes, descripcions o narracions d'accions i esdeveniments en passat, present i futur.
6. Comunicar necessitats i sentiments habituals (acord/desacord, oposició, dubte, preocupació, alegria, etc.).
7. Iniciar i mantenir converses semiformals i informals sobre temes/situacions conegudes que contenen algun element imprevisible en situacions comunicatives habituals. Per exemple, converses on s'expressin opinions i sentiments, es donin instruccions senzilles sobre com realitzar quelcom, amb l'ajut de suport gràfic, es descriguin de forma senzilla persones, llocs, experiències i esdeveniments futurs, s'intercanviï informació en situacions reals: viatges, trobades, festes... Els contextos poden ser presencials o virtuals.
8. Utilitzar i valorar les normes de cortesia, pel que fa a les intervencions orals pròpies de l'activitat acadèmica, tant espontànies com planificades i en les pràctiques discursives orals; mostrar l'habilitat per canviar de tema al llarg d'una conversa.

9. Parlar en públic, mitjançant discursos breus relacionats amb l'àmbit escolar/acadèmic i social, que tenen com a finalitat exposar i argumentar especialment, en situacions semiformals o informals, de manera individual o en grup, aplicant estratègies de planificació, textualització i revisió.
10. Reconèixer, interpretar i avaluar progressivament la claredat expositiva, l'adequació, coherència i cohesió del contingut de les produccions orals pròpies i alienes, així com els aspectes prosòdics i els elements no verbals (gestos, moviments, mirada...).

Dimensió comprensió lectora

11. Aplicar diferents estratègies de lectura per comprendre, interpretar i valorar els tipus de textos i els àmbits descrits als continguts.
12. Comprendre la idea general i les informacions específiques més rellevants de documents orals senzills, emesos presencialment, o procedents de mitjans audiovisuals, si es parla lentament i amb claredat.
13. Captar el sentit global de textos, a través de la identificació de la informació rellevant, la extracció d'informacions concretes, la realització d'inferències, la determinació de l'actitud i del propòsit de l'emissor.
14. Entendre les idees principals i secundàries de textos accessibles als alumnes, tant per la temàtica com per la tipologia textual, extrets de mitjans de comunicació social no especialitzat i de la premsa juvenil.
15. Deduir el significat de paraules/frases desconegudes a partir del context i extreure informacions concretes (incloses opinions) per a resoldre tasques.
16. Triar i llegir de forma autònoma textos diversos: lectures graduades, articles, etc. adequats al nivell dels alumnes (vocabulari entre 1.500 i 2.000 paraules).
17. Utilitzar recursos TAC per a la cerca, organització, intercanvi i presentació d'informació.
18. Consultar i citar adequadament fonts d'informació variades, per realitzar un treball acadèmic en suport paper o digital sobre temes curriculars utilitzant les tecnologies de la informació.
19. Seleccionar els coneixements que s'obtinguin de qualsevol font d'informació impresa, en paper o digital, i integrar-los en un procés d'aprenentatge constructiu.

Dimensió expressió escrita

20. Aplicar progressivament les estratègies necessàries per produir textos adequats, coherents i cohesionats a partir d'una adequada planificació, posterior revisió i la reescriptura derivada de la revisió si escau.
21. Utilitzar connectors bàsics per unir frases i marcadors per estructurar idees.
22. Redactar composicions breus:
  - amb informació personal, sentiments bàsics i opinions;
  - sobre temes coneguts i experiències que incloguin esdeveniments futurs i passats emprant un llenguatge descriptiu senzill.
23. Comunicar per escrit (missatgeria, xats, correspondència privada...) necessitats i sentiments habituals (acord/desacord, oposició, dubte, preocupació, alegria, etc.).
24. Escriure una seqüència d'enunciats per explicar com s'elabora o es fa alguna cosa o per donar instruccions clares sobre el que cal fer.
25. Personalitzar un text senzill, proposat com a model, emprant frases simples que es refereixin a un mateix.
26. Emprar diccionaris, en paper o digitals, bilingües i monolingües per tal de millorar la qualitat de les redaccions.
27. Millorar els esborranys per tal d'assolir més correcció, precisió i varietat lèxica.
28. Presentar els textos escrits i multimèdia, en formats diversos, de manera progressivament completa i amb autonomia major.
29. Realitzar col·lectivament treballs senzills entorn d'un tema presentant de forma organitzada la informació recollida.

Dimensió literària

30. Escoltar, llegir i comprendre, de forma guiada, fragments adaptats d'obres literàries en llengua estrangera, de complexitat lingüística moderada, properes als propis gustos i aficions, mostrant interès per la lectura.
31. Valorar el text amb raonaments bàsics i amb el suport de pautes guiades.
32. Llegir en veu alta, recitar o cantar de manera entenedora, amb pronunciació, entonació i ritme adequats, textos d'una certa extensió prèviament assajats.
33. Expressar oralment textos personals d'intenció literària a partir de models amb intenció lúdica i creativa.
34. Comprendre textos breus (poemes) o d'una certa extensió (històries) amb valor estètic o expressiu.
35. Redactar textos personals d'intenció literària a partir de models amb intenció lúdica i creativa.

ÀMBIT LINGÜÍSTIC

LLATÍ (matèria optativa de 4t)

INTRODUCCIÓ

El llatí suposa un apropament específic a la llengua i cultura llatines, amb continguts lingüístics i culturals complementaris entre si i units pel seu caràcter d'aportacions substancials del que es coneix com a herència clàssica. S'adreça a l'alumnat de quart curs i aporta continguts de l'educació bàsica com a complement dels aprenentatges lingüístics i comunicatius i dels coneixements de l'herència cultural.

La matèria de llatí comparteix competències de l'àmbit lingüístic i la dimensió cultural i artística de l'àmbit social.

En la societat del coneixement, la digitalització comporta canvis a tot el cicle de l'aprenentatge: des de la cerca i el tractament de la informació, fins a la generació de nou coneixement (personal) i la seva transmissió. En tant que el coneixement es construeix a partir de la interacció amb l'entorn, les competències digitals s'han de considerar com a competències transversals i com a agents actius dels aprenentatges.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES DE L'ÀMBIT LINGÜÍSTIC

La competència bàsica que es pretén desenvolupar en les activitats d'aquesta matèria és la competència comunicativa. Per això els continguts pròpiament lingüístics ocupen una part important de la matèria, atès que la llengua llatina és una de les més importants aportacions del món clàssic a la civilització occidental; per evolució o per influència lèxica, el llatí és present en les llengües que utilitzem o en les que són objecte d'aprenentatge.

L'estudi de la llengua llatina, com a model de llengua flexiva, incideix en l'àmbit dels coneixements sobre el funcionament de la llengua i el seu aprenentatge, ja que permet, per mitjà de la comparació, una reflexió profunda sobre els elements lingüístics i els mecanismes sintàctics de les llengües ensenyades a l'escola i les d'ús de l'alumnat. El coneixement del llatí, encara que sigui bàsic, fa possible entendre les llengües romàniques com el resultat concret d'una evolució i apreciar en quina mesura la seva estructura i el seu lèxic estan en deute amb la llengua de la qual procedeixen.

Dimensió comprensió lectora

L'ús d'estratègies de comprensió de textos i l'aplicació dels coneixements morfosintàctics de la llengua són importants en aquesta dimensió, per tal de permetre una interpretació de textos llatins senzills de diversa tipologia. La interpretació i traducció de textos pot ser bidireccional, és a dir, del llatí a la llengua de l'alumnat i a l'inrevés. La lectura i comprensió està adreçada també a textos clàssics traduïts i textos de divulgació, especialment relacionats amb la llengua i cultura grecollatina. A través de la lectura d'una variada tipologia de textos es pretén el reconeixement d'elements grecollatins i despertar la curiositat per l'origen de les paraules i aprendre el seu ús precís.

Dimensió expressió escrita

Al llarg d'aquesta matèria es promou la dimensió d'expressió escrita, tant des de la mateixa traducció i interpretació de textos com des de la creació de textos i missatges escrits, i tant en llengua llatina com en la llengua de l'alumnat. La producció de textos de diversa tipologia constitueix una activitat de comunicació i organització del pensament molt important, la qual està estretament lligada a l'habilitat lectora.

Dimensió comunicació oral

La presentació del món clàssic i la seva tradició és un bon moment per potenciar la comunicació oral en la llengua pròpia. L'ús del llatí com a vehicle de comunicació pot ser emprat com a estratègia d'aula, a partir de l'ús de frases fetes i expressions senzilles.

Dimensió literària

Les activitats de la llengua llatina també incideixen en el desenvolupament de la dimensió literària: la lectura de textos literaris, traduïts o no, és una porta oberta al coneixement de les arrels de la nostra literatura i ajuda a descobrir com temes i tòpics de la cultura llatina s'han transmès fins avui i segueixen impregnant molts escrits actuals.

Dimensió plurilingüe i intercultural

Pel que fa a la competència plurilingüe i intercultural, l'estudi de la llengua i la cultura llatines és la porta cap a la intercomprensió entre les llengües romàniques i, alhora, cap a una valoració més ponderada de la diversitat lingüística i cultural. Caldrà ser molt sensible i mostrar com l'extensió de les llengües romàniques no ha de ser impediment per al rebuig de l'etnocentrisme i el reconeixement d'altres llengües i cultures, i de la seva valoració com a riquesa de la humanitat.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES DE L'ÀMBIT SOCIAL

El llatí desenvolupa dues dimensions de les competències de l'àmbit social (ciències socials: geografia i història): la dimensió històrica i la dimensió cultural i artística.

Dimensió històrica

La història i evolució de la llengua llatina aborda el coneixement del marc geogràfic i històric i els aspectes més rellevants de la societat romana, des de la qual s'han transmès maneres de viure, institucions o creacions literàries, tècniques i artístiques que són a la base de la configuració i del progrés d'Europa. Aquest coneixement és un referent necessari per rastrejar els antecedents històrics de l'organització social o de la delimitació dels drets de les persones.

Dimensió cultural i artística

El coneixement del món clàssic suposa conèixer també la cultura que ha modelat el nostre present i impregna bona part dels canons estètics del món occidental; és també transmissora de valors, que entronquen la nostra herència cultural amb les arrels del món clàssic. La valoració i comprensió de les diferents manifestacions culturals i artístiques de l'època romana contribueixen a un enriquitment i gaudi del patrimoni cultural, material o immaterial, així com a la seva preservació.

CONTINGUTS

Els continguts s'estructuren a partir de les dimensions que pertanyen a les competències bàsiques de l'àmbit lingüístic i de l'àmbit social (ciències socials: geografia i història).

Aquesta proposta curricular s'inicia amb el bloc transversal de coneixement de la llengua. L'estudi del llatí ha de partir de la comparació dels textos originals i traduïts de diferents moments de la seva història, presentant-los amb dificultat progressiva i d'acord amb el treball que es vagi fent a les altres matèries lingüístiques del currículum, fet que ha de permetre reflexionar i facilitar la transferència d'aprenentatges (la intercomprensió), entre les llengües romàniques i també amb les altres que s'ensenyen al centre. Això es facilitarà alhora amb l'estudi de la història i evolució de la llengua llatina, que aporta a l'alumnat els coneixements necessaris per entendre l'evolució lingüística, determinar els processos de canvi fonètic i semàntic i il·lustrar els procediments que actuen en la formació del lèxic.

La pràctica de la traducció constitueix una experiència de descoberta de la llengua i alhora d'investigació que utilitza la lògica del pensament, afavoreix la memòria i potencia els hàbits de disciplina en l'estudi, habilitats amb les quals es raona millor i s'aprèn a aprendre.

L'estudi dels aspectes culturals i socials es farà també a partir dels aprenentatges de les matèries de ciències socials i visual i plàstica. Els textos i documents necessaris per a l'estudi de la matèria es poden presentar en diversos suports, incloent-hi les TIC i els mitjans audiovisuals.

Continguts de l'àmbit lingüístic

Bloc transversal de coneixement de la llengua

- Fonètica i fonologia:
  - Abecedari: origen i pronunciació.
  - Elements de prosòdia llatina.
- Lèxic i semàntica:
  - Identificació de lèxic llatí de freqüència.
  - Llatinismes i locucions llatines.
  - Mecanismes de formació de paraules: termes patrimonials i cultismes.
  - Camps lexicosemàntics i elements grecollatins en el vocabulari.
  - Relacions semàntiques. Canvis en el significat de les paraules.
  - Evolució de la llengua llatina i les llengües romàniques.
- Morfologia i sintaxi:
  - Categories gramaticals.
  - Flexió nominal, pronominal i verbal.
  - Sistema casual i les funcions sintàctiques: subjecte, predicat, complement del nom, complement directe, complement indirecte, complement circumstancial.
  - Anàlisi morfosintàctica.
  - Estructures oracionals bàsiques del llatí: oració simple, oracions coordinades i oracions d'infinitiu concertat.

Dimensió comprensió lectora

- Textos llatins:
  - Estratègies de comprensió per a la traducció i la retroversió de textos senzills.
  - Traducció de textos breus i senzills.
  - Retroversió d'oracions simples.
- Identificació de vocabulari grecollatí:
  - Elements lèxics grecollatins en les llengües actuals.
  - Etimologia de les paraules i el seu ús precís.

Dimensió expressió escrita

- Estratègies per a la producció de textos (narratius, descriptius, expositius, argumentatius): l'escriptura com a procés.

Dimensió literària

- Lectura de textos clàssics traduïts:
  - Característiques dels principals gèneres literaris a Roma.
  - Influència de la literatura llatina en literatures posteriors.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

- Origen comú d'algunes llengües europees i valoració de la diversitat lingüística: classificació i intercomprensió entre les llengües romàniques.

Dimensió comunicació oral

- Textos orals:
  - Àmbits: vida quotidiana i vida acadèmica.
  - Tipus: frases fetes i expressions senzilles.

Continguts de l'àmbit social**Dimensió històrica**

- Marc històric i cultural de la societat romana:
  - Estratègies de cerca, ús de cercadors i tractament de la informació per a la construcció del coneixement, i selecció de fonts primàries i secundàries. Textos divulgatius.
- Referents institucionals del món romà:
  - Estudi i comparació de les estructures socials.
  - Estudi i comparació de la vida quotidiana: la família i l'educació.

Dimensió cultural i artística

- Coneixement i valoració de les manifestacions culturals i artístiques del món romà:
  - Observació i interpretació del patrimoni arqueològic.
  - Reconeixement de la mitologia grecoromana i la seva pervivència en la literatura, arts plàstiques i visuals.
  - Valoració de l'herència de Roma en la cultura occidental.
- Reconeixement de referents de la cultura grecoromana.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

Criteris de l'àmbit lingüístic

Dimensió comprensió lectora

1. Reconèixer els llatinismes i locucions habituals d'ús llatí incorporades a les llengües conegudes per l'alumnat, i identificar components d'origen grecollatí en paraules del llenguatge quotidià i en el vocabulari específic de les ciències i de la tècnica, i explicar-ne el sentit etimològic.
2. Realitzar l'anàlisi, la traducció i el comentari de textos clàssics, comparant sempre amb elements morfològics i sintàctics de la llengua de l'alumnat.
3. Aplicar les regles bàsiques d'evolució fonètica a ètims llatins productius en relació amb les llengües romàniques, i fins i tot no romàniques; deduir les regles a partir de la comparació amb els termes heretats, i establir la relació semàntica entre un terme patrimonial i un cultisme.

Dimensió expressió escrita

4. Redactar i argumentar, en treballs individuals o en grup, els coneixements adquirits que tinguin relació amb la cultura i la història clàssica.
5. Conèixer els elements lèxics, morfològics i sintàctics bàsics de la llengua llatina per poder traduir textos breus i senzills de manera literal i produir, mitjançant retroversió, estructures oracionals pròpies de la llengua llatina.
6. Construir el propi entorn personal d'aprenentatge (EPA) i fer ús dels dossiers personals d'aprenentatge o portafolis digitals per a la gestió de la informació i el progrés de l'aprenentatge.

Dimensió literària

7. Reconèixer característiques dels gèneres a la literatura romana i la seva aportació a la literatura universal.

Dimensió actitudinal i plurilingüe

8. Comprendre diversos elements lingüístics de les llengües romàniques a partir d'elements de la llengua llatina.

Dimensió comunicació oral

9. Comprendre i utilitzar frases fetes i expressions senzilles relatives a la vida quotidiana i a l'àmbit acadèmic.

Criteris de l'àmbit social**Dimensió històrica**

10. Distingir i explicar les institucions públiques i privades, l'organització política i social, els períodes de la història de Roma.
11. Realitzar eixos cronològics i línies de temps.
12. Conèixer i explicar aspectes de la vida quotidiana a Roma.
13. Identificar, contrastar i seleccionar, de fonts d'informació fiables, els coneixements que s'obtinguin de fonts diverses, integrant-los en un procés d'aprenentatge continu.

Dimensió cultural i artística

14. Resumir els continguts de textos traduïts d'autors clàssics i moderns i identificar-ne aspectes culturals rellevants.
15. Conèixer i explicar els déus, mites i herois grecollatins i establir semblances i diferències entre els mites i herois antics i l'actualitat.
16. Identificar, independentment del suport material, diferents manifestacions literàries i artístiques que la mitologia clàssica, com a font d'inspiració, ha proporcionat al llarg de la història de la cultura, i reconèixer l'empremta de la romanització en el nostre patrimoni cultural.